2/2018 • ROČNÍK XLIX

ŽIVÉ SLOVO

Klavirista pre Ježiša

Mesiášsky judaizmus a mesiášski Židia

Mezi oddělením a přizpůsobením

Téma čísla: **Oddělovat se, nebo se přizpůsobovat?**

JAK vypustit LVA z klece

Charles Spurgeon jednou přirovnal Bibli ke lvu v kleci. „Je třeba lva obhajovat? Ne! Když ho někdo napadne, stačí ho vypustit z klece."

V dnešní době lidé Bibli už ani tolik nenapadají. Spíše ji „zakrývají" různými jinými světonázory. V Evropě se nerozmáhá jen jóga a s ní spojená východní náboženství, ale také různé druhy čarování, pozitivní myšlení a jiné formy hnutí *new age* a naše společnost si často myslí, že jim křesťanský Bůh nemá co říct. Myslím, že je na čase vypustit Bibli z klece. Ale jak to udělat?

Simply the Story – Prostě Příběh

S naším sborem děláváme pouliční evangelizace a rozdáváme lidem malé Nové zákony. Mnozí si je rádi vezmou, jiní odmítnou s tím, že Bibli doma mají. Ale když se jich zeptáme, zda ji čtou, často jen pokrčí rameny. A jak je to v Církvi? Někteří mí přátelé si mi posteskli, že sice čtou Bibli pravidelně, ale „nějak k nim už nemluví." A když se ptám mladších lidí, jak často si Bibli čtou, i oni jen krčí rameny.

Ale Bible je plná úžasných příběhů, dobrodružství a životadárné moudrosti. Jak je jen objevit?

Jednu z možností nabízí organizace ***Simply the Story*** (STS - *Prostě Příběh*). Jedná se o ústní metodu induktivního studia Bible pomocí rozhovoru. Tato metoda pomáhá na misijním poli tisícům negramotných lidí správně porozumět Bibli a efektivně ji předávat svým přátelům. Šíří se však i v západním světě, protože pomáhá oživit nejen diskusi na skupinkách, ale i kázání a evangelizační rozhovory.

Již třetím rokem pořádá organizace *Wycliffovi překladatelé Bible* velmi praktický letní seminář STS, kde se naučíte používat sedm základních otázek, které vám pomohou prozkoumat do hloubky každý příběh v Bibli. Objevíte způsob, jak se naučit biblické příběhy o 10 verších za 10 minut. Dále se naučíte vést

rozhovor pomocí otázek namísto „kázání“ a vést diskusi ve skupině. Nakonec se naučíte, jak tuto metodu používat v evangelizačních rozhovorech.

Účastníci minulých kurzů řekli:

„Všichni známe příběh o tom, jak Adam s Evou zhřešili. Ale když jsme se skupinkou zpomalili a příběh probírali po částech pomocí sedmi otázek, objevila jsem tam mnoho pokladů, které si doteď pamatuji a které proměnily můj vztah s Bohem.“ Ivana

„Mí nevěřící příbuzní se mě ptali, co jsem dělala o prázdninách. Vyprávěla jsem jim o semináři a o objevech v biblických příbězích, které jsme se tam naučili. Vznikly z toho úžasné rozhovory. Nevěřila jsem svým očím, jak otevření byli, když jsme si povídali o příbězích.“ Marcela

„Jsem silný introvert a velmi těžko se mi komunikuje ve skupině. Metoda STS mi pomohla tento handicap přemostit. Nyní vyučuji Biblické příběhy na setkáních rodin i v nedělní škole, a dokonce jsem měl již několik kázání, která byla velmi vřele přijata.“ Petr

„Během semináře jsem šel na procházku a potkal nějakou starší paní, co pracovala na zahrádce. Zkusil jsem ji oslovit, a to jsem nikdy před tím neudělal. Nakonec z toho byl hezký rozhovor. Vyprávěl jsem jí příběh a dlouho jsme mluvili o Bohu.“ Pavel

„Ze semináře jsem přijela nadšená, protože biblické příběhy najednou začaly dávat smysl a týkat se i mého života. Všem doma jsem o tom vyprávěla, mamka potom o tom vyprávěla v práci i ve sboru. Pak mě pozvali, abych na mládeži jeden příběh vyprávěla. STS je skvělé!“ Verča

„Tohle přesně neslyšící potřebují. Když si o Bibli všichni takhle povídáme, tak udržíme pozornost. Pro nás je hrozně těžké poslouchat dlouhá kázání i promluvy na skupinkách. To si pak většinou zapamatujeme málo a lidi Bibli málo znají, protože někteří neumí jinak než znakovou řečí. Ale takhle ty příběhy vidíme před očima.“ David

Letos se konaly dva kurzy, od 6. do 11. 8. na Slovensku a od 13. do 18. 8. v České republice. Lektoři všechny části vyučování nejprve sami předvedou a pak si je účastníci procvičují v malé skupině. Vše je vedeno interaktivně. Během semináře se naučíte vyprávět cca 10 příběhů a dostanete návody na další práci.

Úvodní kurs se skládá ze dvou částí: (1) instruktorského na pět dní a (2) základního kurzu na tři dny. V obou se učí stejná látka, ale díky instruktorskému kurzu budete mít více času metodu procvičit, rovnou se zapojíte do vyučování ostatních a budete se v používání metody cítit jistěji.

Více informací najdete na www.wycliffe.cz/STS (v ČJ) nebo www.simplythestory.org (v angličtině).

HANA ŠMÍDOVÁ

obsah

Aktualita

Jak vypustit lva z klece 2

Úvodník

Dva rozměry oddělování 4

Poézia

Noviny 5

Úvahy k téme

Aké máš oči? 5

Mezi oddělením a přizpůsobením 6

Z histórie bratského hnutia

Muž, ktorý trval na tom, že Boh sa postará 8

Glosa

Kdo se bojí vodou jít 10

Tematická úvaha

Komorníkova dlouhá cesta k Pánu 11

Životný príbeh

Klavirista pre Ježiša 12

Mesiášski Židia

Mesiášsky judaizmus a mesiášski Židia 14

Tematické úvahy

Oddělit se nebo přizpůsobit? 17

Nepripodobňujte sa tomuto svetu 18

Přizpůsobil se a zůstal svědkem víry 20

Reflexe doby

Migrace jako znamení posledních časů 21

Recenzia

Nádej je liek 22

Úvahy k tématu

Zkušenost překladatele 23

Potřebujeme vymezení 24

Vedomie vlastnej identity 26

Křesťanský život

Úkol bez hranic (2. díl) 28

Příběh ze života

Svědectví o hledání pravdy 30

Biblické výklady

Zjevení (10. díl) 31

Čítajme aj päť kníh žalmov 32

Představujeme

Jak žijeme v Brně 34

Poézia

Dôvody 36

Téma příštího čísla:

BUDOVAŤ VZŤAHY

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce srpna/augusta 2018 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Redakce.

Dva rozměry oddělování

Milí čtenáři,

spolu s autory článků tohoto čísla se můžete dotknout tématu, jež hýbe životem každého křesťana a není rozhodně jednoduché. Duchovní život je o hledání a nalézání cesty, a tudíž i o přizpůsobování a oddělování.

Když jsem jako student prožil Boží oslovení a přijal pozvání k novému životu s Kristem, prožil jsem velmi intenzivně Boží blízkost. Byl to jakýsi druh extáze podobné zamilovanosti. Jako osobnost mi Ježíš imponoval už dříve, ale pak jsem prožil jeho oslovení v situaci existenciálního rozhodování. Stal se mým Zachráncem, který mě přijal takového, jaký jsem i s mou vinou. Prožil jsem lásku bez podmínek a odpuštění bez hranic. To mě motivovalo, abych se pro něj oddělil a pohřbil svůj starý život. Pán mi daroval nový. Od toho starého jsem se distancoval a tomu novému jsem se otevřel.

Vedle Ježíše, věrného Přítele, jsem získal spoustu dalších přátel. Společenství s věřícími mě katapultovalo do úplně nového světa, který jsem před tím neznal. Nebylo těžké se přizpůsobit. Měli jsme společná témata, zpívali stejné písně, četli stejnou Bibli a zažívali podobné zkušenosti. Jaksi mimo můj zájem zůstával svět, který jsem před tím znal velmi dobře. Ten mě nenaplňoval a přestal zajímat. Postupně jsem se od něj oddělil.

Zato jsem byl čtyřikrát v týdnu na různých křesťanských setkáních a shromážděních, v neděli pak na bohoslužbě. Přitom se mé studijní výsledky paradoxně zlepšily, přestože jsem se škole věnoval méně a měl jsem i jiné zájmy. Jak se to stalo nevím, dnes bych na to rozhodně neměl dost mentálních sil, ale v zamilovanosti čerpá člověk ze zvláštního zdroje energie. Vznáší se jako orel.

Mí spolužáci i moje rodina se celkem právem domnívali, že jsem se zbláznil. Uvěřit v Krista navzdory komunistické a ateistické ideologii bylo dost zvláštní, a tak se ze mě stal „exot“. Přirozený důsledek přizpůsobení a oddělení. Já jsem si však jako blázen nepřipadal. Jen jsem se oddělil od toho, co mne nepřitahovalo, abych se přizpůsobil tomu, co mě táhlo, novému životu s Kristem. Ten mě zajímal a naplňoval. Cítil jsem, že mi Ježíš rozumí a že jeho slova jsou plná životní moudrosti, kterou jsem hledal. Jeho přítomnost v mém životě mi poskytovala impulsy k přemýšlení, k vnitřní proměně mysli i k vnějšímu jednání. Žil jsem Božím královstvím, jemu přizpůsobil svůj život, snažil se následovat Ježíše a oddělit od toho, čemu jsem přestal přikládat význam, dřívějšímu životnímu stylu.

A tak můj život postupně získával novou kvalitu. Člověk si na život v křesťanském společenství zvykne poměrně rychle a postupně se vzdaluje od světa, který před tím tak dobře znal a rozuměl mu. Po letech křesťanského života, který dává důraz na oddělení se, jsem zjistil, že mám jen velmi málo přátel mezi lidmi mimo církev. Stal jsem se součástí života v uzavřené společnosti církve.

Je paradoxní, že to, co jsem jako novic ve víře potřeboval nejvíce, totiž oddělení od dřívějších vazeb, abych svůj život přizpůsobil Božímu království, považuji jako zralý křesťan za překážku! V čem? Překážku v naplnění Bohem svěřeného poslání. „Jděte ... čiňte učedníky ... křtěte ... učte ... “ Koho chcete oslovit, když nemáte žádné vazby na lidi mimo církev? Nejvíce lidí se v mé rodině a mém okolí obrátilo v prvních letech mého křesťanského života, když jsem ty vazby ještě měl. To mluví samo za sebe.

Dnes se na oddělení a přizpůsobení dívám z jiné perspektivy. Tam, kde se jako zralí křesťané přiblížíte nevěřícím lidem a stanete se srozumitelnými, tam lidé začínají naslouchat a chápat. Potřebují pozitivní zkušenost s křesťany, vírou, Biblí a s církví. Čím více těchto zkušeností mají, tím větší průnik Božího království do svého života zažívají. Potřebujeme se pro své poslání oddělit a věnovat se lidem, kteří bez evangelia živoří a hynou. Potřebujeme vykročit za hranice „ghetta“, které jsme si buď vytvořili sami, nebo nám je dokonce vymezil svět. Kdo chce, ten porozumí.

Milí čtenáři, přeji Vám bohatý užitek ze čtení tohoto čísla Živého slova. Věřím, že Vám články poskytnou dostatek impulsů k přemýšlení a radostné proměně života.

Za redakci

JAROMÍR ANDRÝSEK

tiráž

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice, www.ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce
Jaromír Andrýsek, Okrajová 3,
737 01 Český Těšín
tel.: +420 776 737 282
e-mail: ja.andrysek@gmail.com

Adresa slovenskej redakcie
Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra
tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada
Jaromír Andrýsek, Jana Čížová, Peter Kozár, Michal Mrozek, Tomáš Pala, Ondřej Šimik, Jan Vopalecký, Ľubomír Vyhnánek, Irena Zemanová

Grafická úprava a tisk
Gedeon Koukol, Ostravská 130,
735 62 Český Těšín - Mosty

Jazyková korektura
Ivo Štěrba st.

Administrace a expedice pro ČR
Daniel a Daniela Mrozkovi
tel: +420 737 255 932 a 732 657 842
e-mail: mrozek.dany@gmail.com
mrozkova.daniela@seznam.cz
Robert a Simona Brožkovi
tel: +420 605 870 575
Křesťanský sbor Český Těšín
Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR
Bohuslav Javor, Kresťanské centrum Berea,
Okružná 3190, 900 01 Modra
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk
IBAN SK55 1100 0000 0026 2901 0205

Platby a dobrovolné příspěvky
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno-Židenice
Fio banka, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 2300709184 / 2010

Předplatné v České republice
ČR: na celý rok 220 Kč + poštovné 96 Kč
Zahraničí: + poštovné jedné zásilky 91 Kč

Predplatné na Slovensku
na celý rok 7,8 € + poštovné 3,2 €
jednotlivé čísla 1,95 € + poštovné 0,8 €
Předplatné na další období končí jen písemným či telefonickým odhlášením v administraci.
Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210–6526

Fota na obálce:
JUDr. Michaela Kalová

Aké máš oči?

Odvtedy, čo mám následky po mozgovej príhode, si oveľa viac uvedomujem, aký nesmierne dôležitý je zrak. Ak má človek aj len čiastočnú poruchu videnia (napríklad nedokáže dobre čítať text), je vyradený z rôznych činností, ktoré dovtedy s radosťou vykonával. Musí si prácne hľadať náplň napríklad pre trávenie voľného času. Veď čítanie dobrých kníh, napríklad Biblie a jej výkladov, sa stáva pre neho nedostupným. Pravda, mnohé texty sú aj v zvukovej podobe. Ale keď bol človek celý doterajší život navyknutý vnímať text vizuálne, nie je ľahké sa odrazu preorientovať na akustické vnemy a tie ukladať do pamäte, bez väzby na rozloženie textu v knihe. Nie je nad to, mať zdravý a ostrý zrak!

Keď opomenieme chyby zraku, niekedy sa stáva, že ak sú texty na papieri rozmazané, ak sa nám ich nedarí správne prečítať, pomôže vyčistiť sklo na okuliaroch. Aké jednoduché, ale čo s tým, keď je niečím skreslený duchovný pohľad? Vtedy je dobré skontrolovať, cez aký filter sa pozeráme, či pozeráme na veci ľudským pohľadom alebo z Božej perspektívy, a prosiť Boha, aby náš filter poopravil.

Niekedy sú ale situácie, kedy náprava okuliarov nepomôže, kedy je problém skrytý hlbšie, niekde v mozgu. Aj v duchovnom živote to tak býva, že niekedy nestačí len vyčistiť vonkajší „filter“, ale treba siahnuť do hĺbky srdca a odstrániť hriech, ktorý nám bráni dobre vidieť. Tu pomôže len Pán Ježiš a pokánie pred Ním.

Zrak však nepotrebujeme iba na vnímanie vecí okolo seba, ale aj na pozeranie na seba a do seba. Odkedy mám svoj zrak poškodený, stáva sa mi, že mám nejakú nečistotu napríklad na tvári, ale ja o tom neviem, lebo to nevidím, a tak si myslím, že je všetko v najlepšom poriadku. Keď ma na to manželka upozorní, môžem si uvedomiť môj stav a nečistotu môžem odstrániť. Prv som na to prišiel aj sám.

Niekedy máme takúto poruchu zraku aj v duchovnej oblasti. Nazrieme do zrkadla, ale svoje znečistenie nevidíme, zdá sa nám, že je všetko v poriadku. Až naše okolie nás upozorní, že tomu tak nie je. Na odstránenie nečistoty pomôže znova len Pán Ježiš a Jeho milosť. Zároveň buďme vďační svojmu okoliu, ktoré nás na našu poruchu zraku upozorní, vďaka čomu svoj stav (naše znečistenie i náš zrak) môžeme dať do poriadku.

Správny duchovný zrak je veľmi dôležitý, lebo od neho závisí stav celého tela (Lukáš 11,34): *Svieceou tela je oko; keď je teda tvoje oko prosté, je i celé tvoje telo svetlé; ale keby bolo zlé, i tvoje telo by bolo tmavé.*

JÁN ČÍŽ

NOVINY

Postarší pán,
opierajúci sa o paličku
s postriebrenou rukoväťou
si kúpil novinový list.
Zbežne si ho prehliadol
a odhodil
do najbližšieho
odpadového koša.

V Božom slove
som sa dočítal,
že aj ja som
Kristovým listom.
Už či chcem
alebo nechcem,
číta ho Pán Boh
a čítajú ho všetci ľudia.

Každý deň,
keď vychádzam
do ulice
sa modlím,
aby ma po prečítaní
neodhodili.
Aby ma všetci tam doma
mohli čítať
po celú večnosť.

JÁN KUČERA
PROJEKT 2000

Mezi oddělením a přizpůsobením

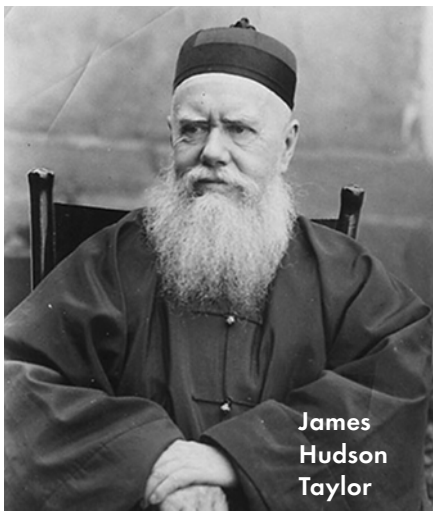
James Hudson Taylor

Jako křesťané prožíváme svůj život na této zemi, v konkrétní společnosti, mezi lidmi, které Bible označuje jako „svět", odcizený a nepřátelský Bohu. Ti, kdo uvěřili v Ježíše Krista, jsou ale příslušníky nebeské vlasti, jsou zde jako „cizinci a poutníci". Jak se mají chovat vůči ostatním lidem? V Bibli je celá řada pokynů, ale někdy se nám zdají být protichůdné. Čím se máme řídit, abychom splnili své poslání svědků Pána Ježíše, a přitom nesplynuli s okolím a neztratili svou příslovečnou „slanost"?

Křesťané jsou na světě „cizinci a poutníci"

To není můj výmysl, tak to říká Bible. Ku příkladu ve Filipenským 3,20 čteme: *„My však máme občanství v nebesích, odkud očekáváme i Spasitele, Pána Ježíše Krista."* Anebo si připomeňme výrok z listu Židům 11,13 o svědcích víry: *„Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdálky je zahlédli a pozdravili, vyznávajíce, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci."* Podobně to píše i apoštol Petr (1Pt 2,11): *„Milovaní, v tomto světě jste cizinci bez domovského práva."* Navíc to říká jasně i Pán Ježíš ve své *„velekněžské modlitbě"* (J 17,14-18): *„Dal jsem jim tvé slovo, ale svět k nim pojal nenávist, poněvadž* ***nejsou ze světa****, jako ani já nejsem ze světa. Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého. Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa... Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa."* Mnoho míst v Bibli nám ukazuje, že ti, kdo patří Ježíši, jsou zde na této zemi cizorodý prvek. To, že jím opravdu jsme, velmi brzy zjistíme i v běžném životě, když se setkáváme se svým okolím. To je naladěno jinak.

Přesto však jsme do tohoto světa postaveni, musíme zde žít mezi s ostatními lidmi. Dokonce má Pán Bůh pro nás svůj jasný úkol: máme být světlem, které svítí ve tmě, máme být solí, která dává životu chuť a chrání od zkázy. Pán Ježíš to jasně řekl učedníkům při svém odchodu (Mt 28,19.20): *„Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal."* Ta slova snad ani nepotřebují komentáře.

Hranice a mantinely

Co ale potřebuje určitý komentář, je způsob, jak si máme počínat v cizím prostředí. Jedeme-li do ciziny, potřebujeme se seznámit se základními pravidly, jak se tam máme chovat, abychom se nedopustili zbytečných střetů se zákony, jež v té zemi platí. Pán Ježíš řekl svým učedníkům, když je vysílal do židovských městeček, aby tam zvěstovali evangelium (Mt 10,14): *„Hle, já vás posílám jako ovce mezi vlky; buďte tedy obezřetní jako hadi a bezelstní jako holubice."*

V dnešní uspěchané době velmi často jezdíváme po silnicích nebo dálnicích. Když jsem byl malý, stačil pouhý pás asfaltu, kolem něhož byly pečlivě vysekávané příkopy. Později přibyly pro orientaci betonové patníky. Ty se ukázaly jako velmi nebezpečné, tak je později nahradily plastové na pružině, které se poddaly a pak se opět snažily narovnat. Pro orientaci na nich zůstaly reflexní pásky. Dnes se používá na dálnicích pro vymezení jízdního pruhu tlustá bílá reflexní vrstva, která dokonce akusticky varuje nepozorného řidiče, že tady jeho poměrně bezpečný pruh končí. Život ukázal, jak důležité jsou v dopravě hraniční čáry, zpevněné krajnice a svodidla. Chrání nepozorné nebo unavené řidiče před následky překročení bezpečné zóny.

Podobně je tomu i v životě víry. Bible nám ukazuje, že pro naše „chození" s Bohem existují také takové hranice a slouží k tomu, abychom Pánem svěřené poslání plnili, pokud možno, optimálně. Bible je nazývá **přizpůsobení** a **oddělení**. A zde mnozí zápasí s řadou nejasností. Čemu se přizpůsobit máme a čemu ne? A od koho či od čeho se máme oddělit? Jak je například možné, že apoštol Pavel dal obřezat Timotea, ale proti obřezání Tita se postavil celou vahou své osobnosti? Proč nejednal stejně?

Být svědkem Ježíše vyžaduje přizpůsobení

Opět to není moje vize, ale princip, který nalézám v Bibli. Pán Bůh připravuje podmínky pro to, aby lidé mohli Spasitele jasně a jednoznačně poznat. Když se navracel komorník etiopské královny z Jeruzaléma domů, musel se Filip přizpůsobit a jít na označené místo. Musel opustit svou „rozdělanou" práci a jít tam, kam ho povolal Bůh. A tam musel zdánlivě bezúčelně čekat, aniž by měl tušení, na co vlastně čeká (viz Sk 8,26). Podobně tento princip vysvětluje apoštol Pavel. Píše Korinťanům (1K 9,19-23): *„Jsem svoboden ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal. Židům jsem byl Židem, abych získal Židy. Těm, kteří jsou pod zákonem, byl jsem pod zákonem, abych získal ty, kteří jsou pod zákonem – i když sám pod zákonem nejsem. Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona – i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl."* Pavel chtěl vzít s sebou na misijní cestu mladého Timotea. *„Jeho matka byla židovka, která uvěřila v Krista, ale jeho otec byl pohan... Z ohledu na tamější Židy jej dal obřezat: všichni totiž věděli, že jeho otec byl pohan."* (Sk 16,1.3)

Tento princip pochopil James Hudson Taylor, zakladatel Vnitročínské misie

(25. 5. 1832 – 3. 6. 1905). Zjistil totiž, že má-li účinně pracovat mezi Číňany, kteří o Kristu neměli žádné ponětí, měl by žít a oblékat se jako oni. Proto už na začátku své misijní práce začal chodit v čínském oděvu a nosit tradiční čínský cop. Jeho misijní činnost zanechala hluboké stopy, které jsou základem toho, že je dnes v komunistické Číně tolik křesťanů.

Je to pochopitelné, že lidé snáze přijmou toho, kdo je jako oni, žije ve stejných podmínkách a řeší stejné problémy. Chceme-li účinně zvěstovat evangelium, měli bychom to činit způsobem, který je lidem blízký, a být tam, kde zastihneme lidi ochotné poslouchat. V minulosti se např. osvědčilo hovořit o Pánu Ježíši v čekárnách ordinací, kde byli lidé ochotnější naslouchat. Anebo v dopravních prostředcích, kde lidé museli trávit čas, aniž by měli možnost ho nějak efektivně využít, pak byli také otevřenější pro sdílení se spolucestujícími.

Dnes je situace jiná. Lidé jsou na veřejnosti málo přístupní. Mají na uších sluchátka, anebo sledují své chytré mobily či tablety. Není to jen prostředek k zahnání nudy a využití volného času. Je to i jakýsi druh osobní ochrany. Snahu oslovit je vnímají proto spíše rušivě. To ale neznamená, že sami nehledají. Možná, že cesta k nim vede právě přes ten mobil nebo tablet. Brouzdají po internetu a hledají. Je dobré, mohou-li tam narazit na oslovující svědectví o životě s Ježíšem. Řada z nich je ochotna takové svědectví slyšet. To ale znamená se jim přizpůsobit.

Ale Bible mluví i o oddělení!

A to docela vážně a důrazně. Všichni asi dobře známe texty jako 1J 2,15-17: *„Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. A svět pomíjí i jeho chtivost...“* nebo Ř 12,2: *„A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.“* Dokonce tentýž Pavel, který psal Korinťanům ve svém prvním listu, že se „všem stal vším“, týmž Korinťanům píše ve svém druhém listě (2K 6,14-18): *„Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou? Jaký souzvuk Krista s Beliálem? Jaký podíl věřícího s nevěřícím? Jaké spojení chrámu Božího s modlami? My jsme přece chrám Boha živého. Jak řekl Bůh: `Budu přebývat a procházet se mezi nimi, budu jejich Bohem a oni budou mým lidem.´ A proto `vyjděte z jejich středu a* ***oddělte se****´, praví Hospodin a `ničeho nečistého se nedotýkejte, a já vás přijmu´ a `budu vám Otcem a vy budete mými syny a dcerami, praví Hospodin zástupů´.“* Jak je to možné? Není to v přímém rozporu s tím, co jsme konstatovali před chvílí?

Není, jsem přesvědčen, že je to pouze další vymezení naší „jízdní dráhy“. Jde totiž o to, abychom ve svém přizpůsobování nesplynuli s lidmi kolem nás. Máme být „světlem“, tedy „vzorem“ a příkladem. K tomu dojde jen tehdy, zachováme-li si navzdory stejným životním podmínkám a okolnostem svůj jedinečný a výjimečný charakter „cizinců“ a „poutníků“. Jen tak budeme „světlem“ a „solí“. Jen tak budou lidé vidět naše dobré skutky a budou chválit našeho Otce v nebesích (viz Mt 5,13-16).

Nesprávně pochopené přizpůsobení a oddělení

Satan dobře ví o těchto dvou hranicích „bezpečného prostoru“. Proto se snaží, a určitě ne neúspěšně, o to, aby pojmy „přizpůsobení“ a „oddělení“ zmátl. Pod záminkou přiblížení se nevěřícím se nám snaží vnutit životní hodnoty nevěřících a jejich způsob života. Pokud mu naletíme, ztrácíme svou „slanost“ a přestáváme být „světlem“. Jsme stejní jako nevěřící a pro Boha nepoužitelní, protože už jim nemáme co dát, nepřinášíme to, po čem touží a co ve skutečnosti skrytě hledají. I proto potřebujeme oddělení. Ne od lidí jako takových, ale od jejich hříšného způsobu života, řízeného žádostí očí a těla. Od života směřujícího k pýše nad tím, co dokážeme.

Pro Pána Ježíše nebyl problém mluvit s pohanskou ženou a s pohrdanými celníky. Dokázal se zastat ženy, přistižené při nevěře. Věnoval dokonce pozornost zločinci, visícímu na kříži vedle něj. Všem těm se dokázal přiblížit. Ale i když s nimi stoloval, nesnížil se k tomu, aby se s nimi opil anebo vedl s nimi nemravné řeči, natož aby se spolupodílel na jejich nepoctivých obchodech. A o to jde! Máme se oddělit ne od lidí kolem nás, ale od zla, které se snaží vniknout do našeho života! Ať už je to cizí jho, anebo modly všeho druhu. Ty nemají mít v našem životě místo!

Stejné je to i s oddělením! Řada křesťanů všech dob podlehla omylu, že budou svatější, když se oddělí od hříšných lidí a nebudou s nimi mít nic společného. Tak vzniklo v minulosti hnutí farizeů a později mnišské řády – z poctivých pohnutek, ale postavených na nesprávném předpokladu. Tak vznikaly a vznikají také různé proudy křesťanů, kteří se oddělovali od svých bratří, protože na nich viděli různé, mnohdy jen domnělé chyby a nedostatky, které jim vadily. Cítili se být lepší. Zapomněli přitom, že Ježíš nás vede k tomu, abychom jedni druhé přijímali, jako Kristus přijal nás (viz Ř 15,7). Měli bychom mít vždy na paměti slova (Ko 3,12-14): *„Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblečte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti.“*

Moc vám všem přeji bezpečnou cestu cizí zemí, kterou máme před sebou. Moc vám přeji, abychom všichni mohli na jejím konci říci s Pavlem (2Tm 4,7.8): *„Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval. Nyní je pro mne připraven vavřín spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně, nýbrž všem, kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod.“*

TOMÁŠ PALA

Muž, ktorý trval na tom, že Boh sa postará

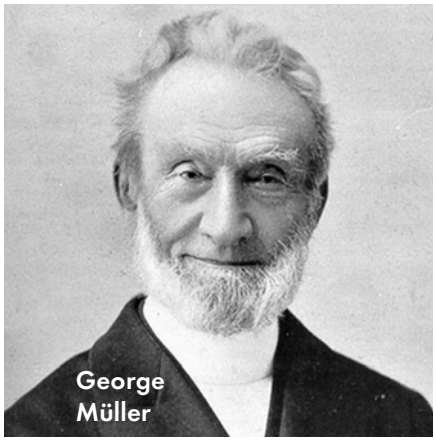
George Müller

Bolo to niekedy začiatkom 60. rokov 19. storočia, keď na dvere Georgea Müllera, zakladateľa sirotinca v anglickom Bristole, zaklopal jeden z jeho spolupracovníkov. Oznámil mu, že deti čakajú na raňajky, no v celej budove nie je ani kúsok chleba.

V jedálni bolo zhromaždených asi tristo detí, pred ktorými boli prázdne taniere, no žiadne jedlo. Müller prišiel za nimi a vyzval deti i personál, aby sa spolu pomodlili.

„Drahý Bože, ďakujeme ti za jedlo, ktoré nám dnes pošleš," predniesol nahlas a modlitbu zakončil slovíčkom „amen". Taniere boli stále prázdne a deti spýtavo pozerali pred seba, čo sa bude diať.

O niekoľko okamihov ktosi zabúchal na dvere. Bol to miestny pekár, ktorý oznámil Müllerovi, že v noci nemohol spať. Nejako mal pocit, že sirotinec bude dnes potrebovať chlieb a tak ho pre deti upiekol.

Čoskoro sa vo dverách zjavil aj mliekar. Sirotincu sa rozhodol zadarmo venovať mlieko. Deti v to ráno začali deň s plnými žalúdkami.

V úplnej závislosti od Boha

Podobné situácie neboli predtým ani potom zriedkavé. George Müller opakovane zažíval skúšky svojej viery, keď jeho sirotincu chýbali peniaze. Následne sa modlil k Bohu a často v poslednej chvíli dostal odkiaľsi finančný dar, jedlo alebo iné prostriedky, ktoré pomohli uspokojiť potreby detí.

Jeho súčasník Charles Dickens vo svojich novinách ***Household Words*** opísal Müllera ako človeka, ktorý „keby chcel nové nohavice, cez noc by sa za ne modlil a ráno by si ich našiel pri posteli". Bolo to trefné.

Známy spisovateľ a kritik spoločenských pomerov navštívil bristolský sirotinec v roku 1857. Dostali sa totiž k nemu klebety, že deti u Müllera hladujú. Skutočnosť bola presne opačná. O deti bolo veľmi dobre postarané. A na Dickensa urobil sirotinec veľký dojem.

O tom, čo videl, napísal: „Deti nikdy nezmeškajú svoje bežné jedlo, hoci niekedy, dokonca i v čase večere, nie sú peniaze na vyplatenie mliekara. A bez peňazí sa žiadne mlieko nenakúpi. Lenže peniaze prichádzajú."

Dickens dodáva, že občas nie iba zvonku. Niekedy museli vychovávatelia v ústave siahnuť aj do vlastného vrecka, aby deti mali každý deň jedlo na stole. Na druhej strane, aj keď sa to stalo, čoskoro prišla opäť pomoc zvonku. Boh akoby učil Müllera a jeho ľudí kráčať neochvejne cestou viery a v úplnej závislosti od neho.

Mladosť búrliváka

V čase, keď Dickens o Müllerovi písal, bol ten aktívny medzi sirotami Bristolu už viac ako dve desaťročia. Nebol Angličan, ale Nemec. Narodil sa v roku 1805 v Prusku, v rodine výbercu daní.

S otcom si príliš nerozumel. Mladý George Müller bol bystrý chlapec. No išlo tiež o nespútaného a svojhlavého búrliváka. Vymetal krčmy, hrával karty o peniaze a dopúšťal sa drobných podvodov. Okradol dokonca aj svojho otca a mal opletačky so zákonom.

Napriek tomu ho otec poslal študovať za evanjelického farára na univerzitu v Halle. Predstavoval si, že syn vďaka tomuto zamestnaniu bude mať istý príjem a spoločenskú prestíž. No George Müller vo svojom neviazanom živote pokračoval aj počas univerzitných štúdií. Až do jedného večera, keď ho kamarát pozval na biblické stretnutie.

Skupinku kresťanov, ktorí sa stretávali v súkromnom dome k spievaniu chvál, modlitbám a čítaniu Božieho slova, tvorili laici, no George Müller bol šokovaný mierou autentického prežívania viery, s ktorou sa tu stretol. Začal sem chodiť pravidelne a už čoskoro prosil Boha o odpustenie hriechov a nový život v Kristovi.

Od základu sa zmenil. Jeho kamaráti z krčmy vyjadrovali počudovanie, kde sa podel starý dobrý svojhlavý George. No on konečne našiel pokoj v duši. A rozhodol sa, že namiesto zabezpečeného života na luteránskej fare kdesi v Nemecku vyskúša dráhu misionára.

Misijné územie je všade naokolo

George Müller bol nesmierne talentovaný na jazyky. Okrem rodnej nemčiny sa dohovoril aj po anglicky, francúzsky či taliansky a ovládal tiež gréčtinu, latinčinu a hebrejčinu. Vďaka znalosti základov posledného jazyka ho jedna britská misijná spoločnosť chcela vyslať do Bukurešti, aby šíril Kristovo evanjelium medzi rumunskými Židmi. No k tomu musel absolvovať ďalší šesťmesačný kurz v Londýne.

A tak sa George Müller v roku 1829 dostal do Anglicka. Bolo to v čase, keď v oficiálnych protestantských cirkvách silnel formalizmus, čo v mnohých kresťanských laikoch vyvolávalo reakciu v podobe túžby po autentickejšom a hlbšom prežívaní viery.

George Müller sa zoznámil s mužmi ako škótsky kazateľ Henry Craik, ktorý sa mal neskôr pripojiť k jeho práci so sirotami. Alebo zámožný zubár Anthony Groves, ktorý sa vzdal svojho majetku, aby mohol odísť do Bagdadu a neskôr do Indie ako misionár. Grovesovu sestru Mary si George Müller v roku 1830 vzal za manželku. Spoločne sa snažili žiť čo najviac v závislosti od Božej vôle a jeho starostlivosti, aj pokiaľ išlo o ich materiálne potreby.

George Müller čoraz viac dospieval k presvedčeniu, že Boh ho nepovoláva k odchodu do Rumunska. Ostatne, plno chudobných východoeurópskych židovských imigrantov žilo v tom čase v uliciach Londýna. Mohol im kázať priamo na mieste. No všímal si tiež, že v samotnom Anglicku potrebujú o Ježišovi počuť mnohí domáci. Misijné územie nebolo len v exotickej cudzine, ale všade naokolo.

George Müller dospel k záveru, že nechce svoje evanjelizačné aktivity obmedzovať len na jednu skupinu. Boh mal s ním napokon svoje plány.

Stať sa otcom deťom bez rodičov

V roku 1832 sa George Müller presťahoval do mesta Bristol, aby prevzal miesto kazateľa v tamojšom prebudeneckom zbore. O pár mesiacov ho na ulici zastavilo asi päťročné dievčatko. Bolo celé otrhané a na chrbte niesło svojho brata, ešte vo veku batoľaťa. Dievčatko ho požiadalo o šiling a vyrozprávalo mu, že mama im zomrela na choleru a otec sa nevrátil z bane. George Müller im dal peniaz, no toto stretnutie na neho hlboko zapôsobilo.

Anglicko bolo priekopníkom priemyselnej revolúcie. Avšak masívny prílev obyvateľstva z vidieka do fabrík v mestách vytvoril dovtedy nepoznané sociálne problémy a zvýraznil spoločenské kontrasty. Ulice boli plné bezprizorných detí, často sirôt, ktoré kradli alebo žobrali.

George Müller im chcel pomôcť. Založil pre ne najskôr raňajkový klub, kde deti z ulice dostali ráno ovsenú kašu, čaj a spoločne so ženou im čítali príbehy z Biblie. Časom pristúpili k zriadeniu sirotinca, kde by deti mohli byť priamo ubytované.

Začalo sa to v roku 1836 prenájmom domu na Wilsonovej ulici pre tridsať dievčat. Čoskoro k tomu prenajali Müllerovci ďalšie tri okolité domy, počet detí v ich opatere presiahol stovku a začali sa starať aj o chlapcov. Staršie dievčatá sa starali o menšie deti a vďaka týmto skúsenostiam sa neskôr mohli uchádzať o prácu ako slúžky v zámožnejších domácnostiach.

Pre Anglicko to bolo obdobie zmien. V roku 1837 sa stala kráľovnou len 18-ročná Viktória. Mala vládnuť ďalších 63 rokov a jej meno sa stalo synonymom pre celú epochu.

V rovnakom roku začal na pokračovanie vychádzať Oliver Twist, román Charlesa Dickensa o chlapcovi – sirote a jeho ponurom pouličnom živote. Toto dielo dodnes stelesňuje naše vnímanie sociálnych problémov v Anglicku počas prvej polovice 19. storočia. No tieto výzvy vyvolali aj odpoveď v podobe dobročinných iniciatív. Tak ako v prípade Georga Müllera.

Ešte zo svojich štúdií v Halle poznal charitatívne a sociálne zariadenia, ktoré na prelome 17. a 18. storočia založil evanjelický teológ, pedagóg a predstaviteľ pietizmu August Hermann Francke (medzi jeho študentov, ktorých ovplyvnil, patril aj náš polyhistor Matej Bel). Išlo len o to, ako preniesť túto inšpiráciu do Anglicka.

Ashley Down

V roku 1845 sa obyvatelia Wilsonovej ulice začali sťažovať na prítomnosť sirotinca. Množstvo detí bolo hlučných, kanalizácia preťažená a priestory uprostred mesta ponúkali pre ne len málo výbehu.

George Müller a jeho žena sa teda začali modliť za riešenie. Hoci nemali žiadne peniaze nazvyš, postupne našli ideálny pozemok v Ashley Down na okraji Bristolu, s dostatkom voľného priestoru pre detské hry a výhľadom na mesto. Jeho vlastník ho pôvodne chcel predať v cene 200 libier za aker, no zažil prebdenú noc, po ktorej ho Müllerovi predal so zľavou, len za 120 libier za aker.

Postupne sa množili aj dobročinné príspevky. Müllerovci si tiež našli kresťanského architekta, ktorý vypracoval na svoju dobu veľmi moderný návrh, dokonale prispôsobený potrebám detí. Stavba napredovala, hoci Anglicko v tom čase zasiahli ekonomické problémy.

V roku 1849 sa 120 sirôt mohlo presťahovať z Wilsonovej ulice do Ashley Down. Nová stavba mala kapacitu 300 miest. V nasledujúcich desaťročiach sa však sirotinec rozširoval, až zahŕňal komplex piatich budov s kapacitou vyše 2-tisíc detí a s viac ako stočlenným dospelým personálom.

Sirotinec dbal na vzdelanie a vyučenie detí rôznym užitočným zručnostiam či remeslám, vďaka ktorým si mohli nájsť neskôr prácu. Počas svojho pobytu nosili uniformu. Pri odchode do života dostávali tri nové súpravy šiat.

Keď mladý človek sirotinec opúšťal, absolvoval pohovor s Georgeom Müllerom. Dostal od neho Bibliu do pravej ruky spolu s určitou sumou peňazí do ľavej. A radu na rozlúčku: „Toho, čo máš v pravej ruke, sa môžeš držať pevnejšie než toho, čo máš v ľavej ruke. Takže pamätaj, že keď sa budeš pevne držať učenia Biblie, Boh ti vždy dá niečo, čo budeš môcť držať v druhej ruke.“

Následne sa George Müller zvykol za dieťa pomodliť, podal mu ruku a zaželal všetko dobré. Siroty dostávali na Ashley Down slušný základ do života. Georgea Müllera niektorí doboví kritici dokonca obviňovali, že deti z ulice až príliš dvíha nad ich prirodzené miesto v spoločnosti.

Dobrodružstvo dôverovania Bohu

Charles Dickens napísal, že čo George Müller dosiahol, si „zaslúži rešpekt všetkých dobrých ľudí, nech je ich náboženská viera akákoľvek“.

Počas svojho života sa tento nemecký kresťan, ktorý v Bristole našiel nový domov, postaral o približne 10-tisíc sirôt. Detský domov, ktorý založil, pokračoval v činnosti aj po jeho smrti.

Odhaduje sa, že Müllerovými rukami prešlo okolo 1,5 milióna libier. V dnešných peniazoch je to asi 114-miliónov eur. Použili sa nielen na podporu sirôt, ale aj na tlačenie Biblií, evanjelizačných letákov a podporu kresťanských misionárov v zámorí.

George Müller bol však hlavne mimoriadne vytrvalý modlitebný bojovník. Denne veľa času trávil čítaním Božieho slova a modlitbami. Snažil sa tiež stíšiť a popri vlastných prosbách dávať Bohu priestor a načúvať jeho odpovediam i vedeniu.

George Müller, od ktorého smrti v marci uplynulo 120 rokov, patrí k najpopulárnejším postavám evanjelikálneho kresťanstva. V slovenčine, vo vydavateľstve ViViT, nedávno vyšiel jeho životopis ***Ochranca sirôt v Bristole*** z pera Janet a Geoffa Bengeových. Na YouTube možno nájsť pozoruhodný dokument o ňom s názvom Zlodej nemilosrdných uličiek. A kázne i mnohé ďalšie výborné zdroje k životu a práci tejto výnimočnej osobnosti možno nájsť na webovej stránke ***georgemuller.org***.

„So živosťou viery, ktorá je v našich časoch možno bez seberovného, verí, že všetky veci, ktoré sú vhodné pre jeho deti, budú dodané naším nebeským Otcom ako priama odpoveď na dôverujúcu modlitbu,“ napísal Charles Dickens.

No ešte lepšie Müllerov odkaz zrejme vystihli noviny Daily Telegraph, keď napísali, že „okradol nemilosrdné ulice o tisíce obetí, väzenia o tisíce lotrov a chudobince o tisíce bezmocných úbožiakov.“

LUKÁŠ KRIVOŠÍK
ČLÁNOK VYŠIEL PÔVODNE V INTERNETOVOM DENNÍKU POSTOJ.SK

Kdo se bojí vodou jít, ten podle tónů faraonů musí žít

Tieto slová z jedného černošského spirituálu mi pripomínajú príbeh Izraelského národa, ktorý musel cestou z Egypta prejsť stredom Červeného mora. Ak by zostali na brehu, chytila by ich faraónova armáda a zajala späť do otroctva. No zároveň vykročiť vpred znamenalo obrovskú neznámu, niečo, čo ešte nikdy nezažili, čo ešte nikdy predtým neurobili. Bolo to veľmi ťažké rozhodnutie. Tento príbeh však nie je iba historickou udalosťou. Vnímam ho aj ako určitý obraz alebo možno pomôcku pri rozhodovaní aj v dnešných časoch.

Jednak mi to veľmi pripomína najdôležitejšie rozhodnutie v živote človeka, kedy si vyberá z dvoch možností. Buď môže vykročiť vpred s Bohom, ktorý dáva život, aj keď to možno znamená vykročiť do neznáma, do rizika. Alebo môže zostať na mieste, čo zase znamená navždy zostať v otroctve hriechu, ktorého neodvratným dôsledkom je smrť. Iná možnosť neexistuje, nie je žiadna stredná cesta. Na príklade izraelského národa možno vidieť, ktoré rozhodnutie bolo správne. Vykročili a Boh sa postaral, aby sa dostali na druhý breh. A nie len to, ich nepriateľ bol zničený.

Zároveň môže byť tento príbeh inšpiráciou aj pre kresťanov, ktorí už dávno kráčajú po ceste s Bohom. More mi pripomína niečo nové, nepoznané, možno niečo, čo naháňa strach, čo vyzerá ako bezvýchodisková situácia. Občas sa na také miesta dostávam. S obavami stojím na brehu mora, ktorému nevidím koniec a nemám tušenia, aké je hlboké. Vtedy si pripomínam citát uvedený v nadpise tejto úvahy a nachádzam v ňom povzbudenie. Pretože niekedy je potrebné a možno aj nevyhnutné „vodou jít“, aby sa človek pohol vpred, aby sa mohol odpútať od starých vecí, ktoré ho zväzovali, aby našiel slobodu, aby mohol voľne dýchať a rásť, alebo aby našiel cestu z trápenia, ktorým práve prechádza... Niekedy paradoxne práve vstupom do morských vĺn človek nachádza pevnú pôdu pod nohami.

JANA ČÍŽOVÁ

Komorníkova dlouhá cesta k Pánu

Nebyla to snadná pouť z Etiopie až do Jeruzaléma, na kterou se vydal komorník, správce všech pokladů kandaky, etiopské královny. Musel k tomu mít pádný důvod, aby podstoupil tak dlouhou, nepohodlnou a nebezpečnou cestu. Vždyť jen ta ohromná vzdálenost už odrazuje. Podle Googlu je to vzdušnou čarou více než 2500 km! V té době, kdy cestujícím hrozila nejrůznější nebezpečí, bylo rozumné cestovat v karavanách. Ty přeci jen poskytovaly určité bezpečí na pustých místech, jakým byla i ta opuštěná cesta mezi Jeruzalémem a Gázou, na které se setkal komorník s evangelistou Filipem. Snad se můžeme dopustit spekulace, když budeme předpokládat, že také komorník cestoval tímto způsobem. Na to by ukazovala i pomalá jízda jeho vozu, s nímž svůj krok dokázal držet chodec Filip. Co tedy přimělo tohoto muže k tomu, aby se vydal na tak strastiplnou cestu, po které se ubíraly snad jen karavany obchodníků? Komorník byl proselyta. To znamená, že se odvrátil od pohanství, které se běžně praktikovalo v černé Africe, a uvěřil v jednoho Boha, kterého uctívali Židé. Proto ta jeho cesta směřovala do Jeruzaléma, kde byl Hospodinův chrám; pro něho to pravé místo k uctívání a modlitbám.

Taková místa bývají srdeční záležitostí; lidé k nim lnou, navštěvují je, jsou ochotni obětovat peníze i své pohodlí, jen aby stanuli na místě blízkém jejich srdci. Sám jsem si to ověřil při jedné své procházce na Vyšehradě. Mám to místo rád. Jsou tam tiché kouty, kde je možné nejen se ztišit i uprostřed městského ruchu, ale i proto, že součástí Vyšehradu je hojně navštěvovaný oblíbený Slavín, hřbitov, na kterém jsou již od poloviny 19. století pohřbíváni naši významní předci. Nedávno, když jsem se zde procházel, mě na tomto místě překvapila skupina japonských turistů, kterou tu patrně ne dlouho předtím vyklopil autobus. Ti Japonci, kteří se na tomto místě najednou nečekaně objevili, začali zdánlivě chaoticky pobíhat mezi hroby. Po chvíli se od nich oddělila malá skupinka, která mě obstoupila. Jeden z těch Japonců se na mne obrátil s překvapující prosbou, která mě ohromila: Požádal mě, abych jim pomohl nalézt hroby Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka! Ti lidé z opačného konce světa vážili tak dlouhou cestu do naší vlasti, aby během ní také navštívili místa posledního odpočinku našich dvou hudebních skladatelů blízkých svou tvorbou jejich srdcím! Snad ta latinka, kterou my užíváme, byla pro ně překážkou, která jim bránila v tom, aby sami ty hroby nalezli, a u nich vyjádřili položenou květinou svou úctu oběma obdivovaným skladatelům. Samozřejmě jsem jim vyšel vstříc.

Etiopie (Mouřenínská země) se rozkládá jižně od Egypta. Je osídlena Kúšovci, Chámovými syny. Za zmínku stojí, že Mojžíš měl za manželku Kúšanku (4M 12,1). Nyní tento komorník, muž Mouřenín, kleštěnec, potomek Chámův, koná tu nesmírně dlouhou pouť do Jeruzaléma, aby naplnil svou touhu setkat se s Hospodinem, jediným pravým Bohem, a to navzdory tomu, že Zákon zakazoval kleštěncům vstup do Hospodinova shromáždění (5M 12,2). Ale jak tomu bylo v jeho případě, to nevíme. Ovšem tento muž, intelektuál v postavení vysokého vládního úředníka, měl velkou výhodu. Tou byla, jak bychom dnes řekli, jeho jazyková vybavenost. Hebrejština a aramejština byly jazyky, které musel ovládat, pokud ovšem tehdy nečetl řecký překlad Staré smlouvy, Septuagintu, z něhož ve Skutcích cituje Lukáš. Eunuch každopádně četl Písma Starého zákona v cizím jazyce a později o nich rozmlouvat s Filipem. A tak ten etiopský dvořan po skončené pouti opouští Jeruzalém a vrací se zpět do své vlasti. Své ruce má naplněné svitkem proroka Izaiáše, zatímco jeho srdce je prázdné. Ta prázdnota srdce je důsledkem toho, že nechápe to, co čte. A není tu nikdo, kdo by mu to místo, nad kterým si láme hlavu, vyložil. Kdo je tou ovcí vedenou na porážku a tím beránkem němým, který neotevře ústa, když ho střihají? Koho má prorok na mysli?

V této chvíli je tak vše připraveno k té stěžejní události. Neboť vševědoucí Pán o něm ví, a anděl Páně posílá za ním na tu opuštěnou cestu vedoucí z Jeruzaléma do Gázy Filipa, svého učedníka. A ten se hned chápe tohoto úkolu: Vysvětluje mu to obtížné prorocké místo vztahující se k Mesiáši a končí tím, že mu zvěstuje Ježíše. Nakonec je to setkání završeno komorníkovým křtem, kterým tento muž vyznal, že přijal Ježíše za svého Pána. A jeho srdce? Už to není to staré nenaplněné srdce ale srdce nové překypující radostí. Tady Filipův úkol končí. Duch Páně se zmocňuje Filipa a dvořan už ho více nevidí, odjíždí a raduje se. Jak podivuhodné, i když někdy hodně dlouhé, jsou Boží cesty!

Komorník vykonal pouť do Jeruzaléma jako konvertita, který přijal judaismus. Ten vycházel ze Staré smlouvy uzavřené mezi Hospodinem a Mojžíšem. Ale po setkání s Filipem, který mu vysvětlil ten pro něho nepochopitelný úsek Písma z knihy proroka Izaiáše, pojednávající o utrpeních Mesiáše, se stává křesťanem. Pro něho se tak nyní Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy (Žd 7,22). Byla to skutečně dlouhá cesta, kterou ten etiopský dvořan musel urazit, než se mohl radovat z toho, že po všech svých životních peripetiích nalezl Ježíše.

JOSEF HUDOUSEK

Klavirista pre Ježiša

Oddeliť sa alebo prispôsobiť sa? Táto otázka mala špecifickú podobu pre mladého Sama Rotmana, keď v treťom ročníku štúdia urobil životný objav. Je v poriadku, aby ako kresťanský umelec hral svetskú hudbu, alebo bude musieť zásadne zmeniť svoj repertoár?

Domáce zázemie

Sam pochádza z veľmi nábožnej východoeurópskej židovskej rodiny. Otec sa narodil v Rumunsku, matka na Slovensku, a spoznali sa v Ekvádore, kadiaľ cez vojnu utekali pred nacistami. Z otcovej rumunskej vetvy rodiny sa to nepodarilo ani jednému, matkina strana obišla oveľa lepšie. Sam sa narodil v roku 1950 už v Spojených štátoch.

Vychovaný podľa rodinných tradícií vo veku 13 rokov absolvoval ***Bar micva*** (rituál, ktorým sa z chlapca stáva plnoprávny účastník obradov v synagóge) a v 15 rokoch konfirmáciu. Verne dodržiaval ranné modlitby, chodil na pravidelné bohoslužby v synagóge v piatok večer aj v sobotu ráno a popri základnej škole chodil aj na hodiny židovského náboženstva päť dní v týždni po dobu 8 rokov.

No všetky prejavy vonkajšej zbožnosti sa skutočne nedotkli jeho srdca ani úst. Nemal problém brať Božie meno nadarmo, kliať a klamať – buď hovoriť vyslovené lži alebo preháňať, aby sa ukázal pred ľuďmi v priaznivom svetle.

Oddaný hre na klavír

Hru na klavír študoval od svojich 9 rokov a rýchlo sa rozhodol pre kariéru koncertného klaviristu. Úspešne debutoval ako 16-ročný so San Antonio Orchestra. Sníval o tom, že raz bude najväčším klaviristom na svete. Dôležitým krokom k tomu bolo prijatie na prestížnu Juilliard School of Music v New York City, kde za päť rokov získal bakalársky i magisterský titul. Že to bral vážne, je zrejmé aj z toho, že cvičil na klavíri 10 hodín denne.

Štúdium v New Yorku bolo po hudobnej stránke veľmi podnetné. Zároveň bolo plné pokušení kvôli rozmachu drogovej a otvorene sexuálnej kultúry. Týmto zmyselným výstrelkom sa mu darilo odolávať vďaka cieľavedomosti a disciplíne. Nikdy nechcel urobiť niečo, čo by zarmútilo jeho rodičov, preto nepil, nebral drogy ani nemal predmanželský sex. Okolie ho považovalo za morálneho človeka, čo však len zvyšovalo jeho pýchu a pokrytecké vnímanie vlastnej spravodlivosti.

Duchovné pátranie

Počas tretieho roku štúdia dalo Samovmu životu nový smer stretnutie s tromi spolužiakmi, ktorí boli kresťania. Začali sa zaujímať o jeho náboženské názory a zvlášť o postoj k Ježišovi ako Mesiášovi. Sam ako Žid otvorenie priznal, že neprečítal ani slovo z Novej Zmluvy. Ježišovi dával za vinu mnoho ťažkostí, ktoré Židia znášali počas ich dlhej a smutnej histórie. No tí traja boli vytrvalí.

Namiesto dlhých hodín cvičenia teraz Sam čítal Novú Zmluvu, aby zistil, ako je to naozaj s Ježišom. Poháňalo ho

Peter Kozár a Sam Rotman

aj vedomie, že morálne nebol vo svojom vnútri taký, akým sa zdal byť navonok. To, čo čítal, ho šokovalo. Po prvé, tento Ježiš vyhlasoval o sebe také veci, ktoré, ak by neboli pravda, by z neho robili šialenca alebo megalomana. Ani Mojžiš, ani Abrahám či iní náboženskí vodcovia o sebe nikdy netvrdili, že sú svetlo sveta alebo chlieb života. A po druhé, tento Ježiš prijímal skrachovancov. A hoci bolo Samovi ťažké uznať vlastný hriech, už bolo jasné, že svoje vnútro zmeniť nedokáže.

Hoci dovtedy sa modlil iba v mene Boha Elohim, 21. mája 1971 kapituloval a prvýkrát sa modlil k Bohu v mene Ježiša, aby mu odpustil hriechy a prevzal vládu nad jeho životom. O tri dni už bol v cirkvi s novými bratmi a sestrami v Kristu. Hneď sa ponoril do štúdia Biblie, začal sa stretávať s kresťanskými priateľmi a chodiť na bohoslužby. Stal sa „novým stvorením. Staré veci pominuli, nastali nové." (2. list Korinťanom 5,17)

Nový život, nové výzvy

Práve nájdená viera predstavovala pre Sama dve mohutné výzvy. Prvá mala do činenia s jeho oddanosťou hudbe. Čo ak Boh nechce, aby z neho bol najväčší klavirista na svete, hoci ho doteraz poháňala táto vízia? Niektorí ľudia mu naznačovali, že by už mal hrať len náboženskú hudbu a vzdať sa klasického repertoáru. Boli to znepokojivé nové myšlienky, s ktorými sa musel vážne vyrovnať. Po dlhom skúmaní si uvedomil, že „každý dobrý údel a každý dokonalý dar pochádza od Boha" (Jakubov list 1,17), a aj keď väčšina skladateľov neboli kresťania, ich hudobný talent bol Božím darom. Pri hraní ich tvorby možno vzdávať slávu Bohu, Stvoriteľovi, ktorý obdaroval skladateľov i interpreta. A navyše zistil, že kariéra hudobníka mu dáva jedinečné príležitosti hovoriť o svojej viere s inými a byť svetlom vo svete hudby.

Druhou veľkou výzvou bolo, ako povedať rodičom o tom, že začal žiť nový život ako kresťan. Cestoval z New Yorku do Texasu, aby im to povedal osobne. Otec, ktorý mal vtedy 65 rokov, sa s tým nikdy nezmieril. Vnímal to ako zradu a po týždni poslal Sama z domu s tým, že už nie je jeho synom a že už o ňom nechce nič počuť. Veľkou oporou mu vtedy boli Kristove slová: „Každý, kto pre moje meno opustil domy alebo bratov, alebo sestry, alebo otca, alebo matku, alebo deti, alebo polia, dostane mnohonásobne viac a bude dedičom večného života." (Evanjelium podľa Matúša 19,29)

14. júla 1973 uzavrel manželstvo s Deborou, ktorú spoznal v cirkvi. Po narodení malého Simeona o rok nato (práve na otcove narodeniny), sa trhlina medzi Samom a rodičmi začala uzatvárať. Behom pár rokov sa narodili dcéry Anna a Sarah. Keď otec náhle ochorel v roku 1995, neprial si ani, aby mu Sam prišiel na pohreb. Vzťah s matkou však bol odvtedy omnoho lepší. Po celý rok zostala jeho najväčšou fanúšičkou a podporovateľkou. A vo veku 91 rokov, 12 rokov po otcovej smrti, sama spoznala v Ježišovi Mesiáša.

Služba hudbou

Odkedy sa Sam Rotman stal kresťanom, robieva recitály klasickej hudby v kostoloch a na kresťanských školách. Nie je prieberčivý, nemusí mať klavír za 100 000 dolárov a nepýta za koncerty vysoké honoráre, aké by si vyslúžil v prepychových koncertných sieňach. Pritom sa však vždy zdieľa o svojej viere a vyzýva poslucháčov, aby dali svoje obdarovanie do služby Bohu. Spolupracuje s misijnými organizáciami ***Jews for Jesus*** (Židia za Ježiša) a ***CrossWorld.*** Od roku 1989 začal navštevovať aj iné krajiny a pomáhať misionárom zakladajúcim zbory osloviť verejnosť. V roku 1992 s Deborou pricestovali do Európy, kde Sam vystupoval vo Francúzsku, Belgicku, Rusku a Taliansku. Pán Boh toto úsilie požehnal a Sam už takto navštívil vyše 60 krajín. Pred dvadsiatimi rokmi hral prvýkrát aj na Slovensku a odvtedy sa sem vrátil niekoľkokrát.

Naposledy tu pobudol len dva dni. 9. mája odohral klavírny recitál v Ponitrianskom múzeu v Nitre (bol to jeho koncert č. 3001) a 10. mája v koncertnej sieni VŠMU Dvorana v Bratislave. Desiatky poslucháčov si vypočuli brilantnú interpretáciu troch Beethovenových sonát s Rotmanovým úvodným komentárom (č. 1 ***Malá apassionata***, č. 8 ***Patetická*** a č. 26 ***Rozlúčková***) a po presvedčivo podanom osobnom svedectve o živote s Kristom aj 6 Beethovenových variácií na Turecký pochod. Mnohí si okrem silného umeleckého zážitku a duchovného oslovenia odniesli domov aj CD Rotmanových nahrávok s autogramom alebo DVD s jeho svedectvom. Pre zapojené zbory v Nitre a Bratislave to bola výborná príležitosť osloviť príbuzných, priateľov, susedov, kolegov vrátane umeleckej komunity zvesťou evanjelia.

Sam Rotman sa mohol jednoducho oddeliť od „sveta" a nechať koncerty vážnej hudby na iných. Ale všetci, ktorí niektorý z koncertov zažili – či veriaci alebo nie – mi dajú za pravdu, že by to bola škoda. Jeho príbeh je inšpiráciou aj pre iných kresťanov, aby so svojou hrivnou podnikali na prospech Božieho kráľovstva.

PETER KOZÁR
PODĽA SVEDECTVA
SAMA ROTMANA

Mesiášsky judaizmus a mesiášski Židia

Otázky a odpovede o hnutí a ľuďoch v ňom

Čo je mesiášsky judaizmus?

Mesiášsky judaizmus je hnutie židovského ľudu, ktorý verí, že ***Ješua je Mesiáš Izraela a Spasiteľ sveta***. Ješua je najžidovskejší zo Židov. Ješua je Jeho pôvodné hebrejské meno. Ješua, potomok Abraháma a kráľa Dávida, bol vychovaný v židovskom dome a chodil do synagógy. On dokonale dodržiaval Tóru (Hospodinov zákon). Učil, že prišiel naplniť Tóru a nie ju zrušiť (Mt 5,17-19). Bol židovským rabim (učiteľom), ktorý robil neslýchané zázraky a prinášal nebývalé požehnanie izraelskému národu. Jeho prví učeníci žili tiež opravdivým židovským životom. Mesiášske hnutie bolo úplne židovské od jeho zrodu a pokračovalo ako autentické (pravé) židovské hnutie po 7 storočí od Ješuovej smrti a vzkriesenia. Mesiášski Židia neprestali byť židovskými. Naopak, my zostávame silno židovskými v našej identite (totožnosti) a spôsobe života. Tenach (Starý zákon) je základom našej židovskej viery a Nový zákon je jej doplnením. Veríme, že sinajská zmluva je porušená zmluva. Nejestvuje chrám a nie sú žiadne obete. Nemesiášsky judaizmus je založený na tejto porušenej zmluve, ktorá nás nemôže spasiť. V protiklade k nej veríme, že Boh už ustanovil Novú zmluvu v Ješuovej smrti a zmŕtvychvstaní. On zomrel a vstal z mŕtvych ako obeť za naše hriechy, aby sme mohli vojsť do vzťahu s Bohom v tejto novej zmluve. Veríme, že Ješua vstúpil na nebo, kde žije po pravici Boha Otca a že príde zase na Zem, aby z Jeruzalema vládol nad Izraelom a všetkými národmi sveta. V tom čase sa plne uskutoční nová zmluva.

Aký je rozdiel medzi mesiášskym judaizmom a rôznymi nemesiášskymi judaizmami?

Nemesiášsky alebo ***rabínsky judaizmus*** je sústredený okolo učení a spisov nemesiášskych rabínov. Začal sa utvárať počas babylonského zajatia (okolo roku 550 pred naším letopočtom) a bol stvrdený po zničení jeruzalemského chrámu v roku 70 nášho letopočtu. Predtým boli „judaizmus“ alebo viera židovského ľudu sústredené okolo chrámu a obetného poriadku v ňom. Po tejto udalosti nemesiášski rabíni radikálne zmenili judaizmus. Pridali do neho mnoho ich vlastných ustanovení, pravidiel a tradícií. Žiaľ, zanechali nám ľuďmi vytvorené náboženstvo, ktoré je bezmocné na to, aby nás spasilo. V našej dobe ich spisy (Talmud a iné) tvoria základ tradičného, nemesiášskeho judaizmu. Rabínsky judaizmus má rôzne vetvy. Jestvuje ako ***ortodoxný, chasidský*** (mystický), ***konzervatívny, reformný*** (liberálny), ***kultúrny*** a ***sekulárno-humanistický (ateistický).*** Iba výnimočne v niektorom z nich skutočne očakávajú mesiáša (iného ako Ješuu – pozn. prekl.). Mesiášsky judaizmus sa líši od rabínskeho tým, že my sa úplne spoliehame na Písma. Naša viera je ***judaizmus Biblie*** (biblický judaizmus), ktorý je sústredený na Mesiáša Ješuu a spasenie, ktoré On priniesol.

Je rozdiel medzi mesiášskym judaizmom a kresťanstvom?

V istom zmysle mesiášsky judaizmus a kresťanstvo sú jedno a to isté. ***Je iba jedna pravá viera.*** Mesiášski Židia a kresťania zdieľajú to isté základné vierovyznanie. Mesiášsky judaizmus je tá istá viera (ako kresťanská – pozn. prekl.), ale je vyjadrovaná v rámci židovského dedičstva.

POČIATOK MESIÁŠSKEHO JUDAIZMU

Kedy začal mesiášsky judaizmus?

Mesiášsky judaizmus má v skutočnosti 2000 rokov, datuje sa od času samotného Ješuu. Ješua bol a je Žid. Bol vychovaný v židovskom dome a slúžil židovskému ľudu v izraelskej zemi. Jeho apoštoli a učeníci boli Židia. Pisatelia Brit Chadašah (Novej zmluvy) boli Židia s možnou výnimkou Lukáša. Vo svojich začiatkoch nová viera bola striktne (prísne) židovská. V strede 1. storočia desaťtisíce židovského ľudu verili, že Ješua bol Mesiáš (Sk 2,37-42; 4,4; 21,20).

Ak na počiatku mesiášsky judaizmus bol vyznávaný iba židovským ľudom, ako prišli pohania k tejto viere?

Bola to vždy Božia vôľa, aby pohanské národy mali účasť na Jeho spasení (Iz 42,6). Boh povedal Abrahámovi, že skrze neho budú požehnané všetky národy zeme (Gn 12,1-3). ***Hospodin si vyvolil izraelský ľud***, aby priniesol poznanie pravého Boha, Božie Slovo a Spasiteľa ostatným národom. Na počiatku mesiášski Židia (prví veriaci v Pána Ježiša – pozn. prekl.) nerozumeli, že taká je Božia vôľa, a zvestovali dobrú správu iba Židom neveriacim v Mesiáša Ješuu. Keď porozumeli, že Boh chce dať spásu

v Ňom aj pohanom, začali ju zvestovať aj im. Skrze ich zvestovanie prišli k viere mnohí pohania.

Ako došlo k tomu, že toto pôvodne židovské hnutie stalo sa nežidovským?

Keď prvotní mesiášski Židia priniesli dobrú správu pohanom, mnohí z nich sa stali veriacimi v Ješuu. Na konci 1. storočia nežidovskí veriaci početne prevýšili židovských. Bolo to aj tým, že pohania mali oproti Židom veľkú početnú prevahu. Mnohí veriaci z pohanov mali malé vedomie o židovských koreňoch ich novej viery a o Božej večnej zmluve s Izraelom. Tak začal proces „odžidovčenia" viery v Mesiáša a Spasiteľa Ješuu. Keď počet veriacich z pohanov už veľmi prevyšoval počet veriacich zo Židov, ich vyjadrenie novej viery sa stalo dominantným.

Kedy a prečo zmizli prvotní mesiášski Židia?

Napriek mnohému tlaku na židovských veriacich, aby sa vzdali ich spôsobu viery, zdá sa, že mesiášsky judaizmus pokračoval (možno viac v skrytosti – pozn. prekl.) až do 7. storočia. Boli to z jednej strany nemesiášski rabíni, ktorí tlačili na mesiášskych Židov, aby sa zriekli svojej viery v Ješuu ako Mesiáša. Z druhej strany dominantné nežidovské vyjadrenie kresťanstva tlačilo mesiášskych Židov, aby opustili svoje židovstvo. Napokon v 7. storočí šírenie islamu a vpády moslimských vojsk zapríčinili ich postupný zánik (ale zároveň i veľký úpadok kresťanstva na Východe – pozn. prekl.). Napriek tomu všetkému skutočný dôvod pre zánik mesiášskeho judaizmu bol v tom, že mesiášski Židia stratili svoju „víziu" – už nepovažovali za dôležité zostať židovskými po tom, ako prijali Ješuu. Následkom toho sa asimilovali do nežidovského vyjadrenia kresťanstva.

MODERNÝ MESIÁŠSKY JUDAIZMUS

Prečo vzniklo moderné mesiášske židovské hnutie?

Hoci mesiášsky judaizmus ako osobitné hnutie zanikol v 7. storočí, vždy boli jednotliví židovskí veriaci v Ješuu. Po začiatku 18. storočia rastúci počet židovského ľudu začal veriť v Ješuu. Moderné mesiášske židovské hnutie sa stalo skutočnosťou až v rokoch 1960-70. Veríme, že ono môže byť časťou spasenia židovského ľudu, prorokovaného

pre posledné dni (Hz 3,4-5; Jl 2,28-29; Dt 30,1-5; Rim 11,25-27).

Koľko mesiášskych Židov je na svete v súčasnosti?

Keď nie sú k dispozícii presnejšie čísla, odhaduje sa, že v USA ich žije 40-50 tisíc a na celom svete okolo 350 000 (druhý údaj je z iného prameňa – pozn. prekl.). Hoci v USA je približne 300 mesiášskych synagóg, väčšina mesiášskych Židov žije v evanjelikálnych zboroch, nie v mesiášskych kongregáciách (zhromaždeniach). Mesiášske kongregačné hnutie je stále pomerne malé, ale rastie. V roku 1948, keď vznikol štát Izrael, žilo v ňom menej ako 100 mesiášskych Židov. Teraz ich tam žije okolo 8000 v 50 kongregáciách.

MESIÁŠSKE NÁZVOSLOVIE

Prečo užívame meno Ješua a zároveň i meno Ježiš (v angličtine Jesus, v iných rečiach jeho ekvivalent v danej krajine)?

Ješua za svojho pozemského života nikdy nebol oslovený iným menom než týmto. Je to Jemu dané hebrejské meno. Znamená ***spása*** alebo ***Hospodin je spása*** (Mt 1,21). Bolo to obvyklé hebrejské meno v tom čase. Anglické meno ***Jesus*** má grécko-latinský pôvod.

Čo znamená Kristus?

Kristus je titul, podobne ako ***prezident*** alebo ***kráľ.*** Grécky titul ***Christos*** je preklad pôvodného hebrejského titulu ***Mašiach.*** Obidve slová majú význam ***Pomazaný***. Mesiáš je najvyšší Prorok, Kňaz i Kráľ. V Novom zákone si Ješua nárokuje titul Mesiáš (Mk 14,61-62 J 4,25-26).

Prečo väčšina z nás dáva prednosť pomenovaniu mesiášski Židia?

Názov ***kresťan*** pôvodne znamenal ***nasledovník Krista.*** Sám osebe je tento názov dobrý. Biblicky vzaté ***mesiášski Židia sú kresťania*** a mnohí z nás sa tak nazývajú. Ale žiaľ, v priebehu času sa tento názov používal príliš široko a nenáležite. Mnohí ľudia mali a dodnes majú falošnú predstavu, že na jednej strane sú tu Židia a judaizmus a na druhej strane pohania a kresťanstvo. Na jej základe Žid, ktorý uveril v Ješuu, už nie je považovaný za Žida, ale za kresťana, ktorý splynul s kresťanmi z pohanov. Názov kresťan sa tak stal synonymom pre názov nežid. My veríme, že pravdou je opak. Nič nemôže byť viac židovské ako nasledovať izraelského Mesiáša. Preto sme sa rozhodli nazývať sa ***mesiášski Židia,*** čo nás stotožňuje s tým židovským ľudom, ktorý nasleduje Mesiáša Ješuu.

Keď som Žid a verím v Ježiša, prestávam byť židovský?

Ješua je Mesiáš a veriť v Neho je to najžidovskejšie, čo môžeš urobiť. Ako sa môže židovská osoba, ktorá uznáva židovského Mesiáša stať nežidom? Naopak židovská identita mnohých mesiášskych Židov bola posilnená ich vierou v Kráľa Židov. Mnohí z nás môžu vyznávať, že Ježiš nás urobil ***kóšer.*** V každom pokolení bol ***ostatok židovského ľudu,*** ktorý mal pravú vieru v Boha. Keď si Žid, je to preto, že ťa Boh utvoril ako Žida, a nikto to nikdy nemôže zmeniť.

MESIÁŠSKO-ŽIDOVSKÝ SPÔSOB ŽIVOTA

Aká je dôležitosť mesiášskych kongregácií?

Tak ako mesiášsky judaizmus ani mesiášske synagógy nie sú nové. Biblické a historické správy ukazujú, že po celej Rímskej ríši aj za jej hranicami už asi od roku 50 mesiášske kongregácie (pôvod-

ne *synagógy* – pozn. prekl.) pomáhali podporovať komunitný život (Jk 1,1; 2,2 Žd 10,27). Ony pomáhali mesiášskym Židom uctievať Boha Izraela v rámci židovského dedičstva. Mesiášske kongregácie pomáhajú prekonávať asimiláciu a zachovávať našu židovskú identitu a odovzdať ju nasledujúcemu pokoleniu.

A čo židovské duchovné služby (medzizborové organizácie)?

Tieto služby sú tiež súčasťou mesiášskeho židovského hnutia. Pán si použil organizácie ako ***Židia za Ježiša***, aby priniesli pravdu mnohému židovskému ľudu, založili mesiášske synagógy a pomohli kresťanom z pohanov naučiť sa viac o židovských koreňoch kresťanstva. Mesiášske zhromaždenia a židovské duchovné služby majú spolupracovať.

Veria mesiášski Židia, že majú dodržiavať Mojžišov zákon?

Zmluva, na ktorej je založená Tóra, je porušená Sinajská zmluva. Nejestvuje chrám a obete v ňom. Preto dnes nie je možné dodržiavať všetky ustanovenia Mojžišovho zákona. K tomu väčšina Židov žije mimo zasľúbenej zeme a mnohé jeho ustanovenia sa vzťahujú na život v nej. Napriek tomu mnohé z ustanovení tejto zmluvy sú stále cenné a dôležité. Tóra vyučuje a vedie život židovského ľudu. Učí nás správne veci a ukazuje nám pravú cestu života. Pomáha nám žiť autentickým (vierohodným) židovským spôsobom života. Pomáha nám zostávať časťou svätého ľudu. Prvotní mesiášski Židia mali priaznivý pohľad na Tóru a mnohí boli horliví žiť v súlade s ňou (Sk 21,20-26). Nie je žiadna nezlučiteľnosť v tom „byť horlivý za Tóru" a byť mesiášskym Židom.

Svätia mesiášski Židia židovské sviatky, a ak áno, prečo?

Väčšina mesiášskych Židov svätí židovské sviatky. Sú to Pesach (Veľká noc), Šavuot (Letnice), Róš HaŠanah (slávnosť trúbenia, židovský Nový rok), Jóm kippúr (Deň zmierenia), Sukkót (Slávnosť stánkov), Chanukkah (Posvätenie chrámu) a Purím (pamiatka záchrany Židov v Perzskej ríši). Svätíme ich preto, že v Tóre je prikázané Izraelitom ich sláviť (Lv 23,21.31.41; Ex 12,14). Ješua ich zachovával a tak robili apoštoli a mesiášski Židia i apoštol Pavol (Sk 20,16;27,9 1K 16,8). Veríme tiež, že keď sa Mesiáš Ješua vráti na Zem, niektoré z týchto sviatkov sa budú sláviť po celom svete (Za 14,11-21). Ješua je naplnením ich všetkých.

Aký je vzťah kresťanov z pohanov k ustanoveniam Tóry?

Mesiášova svätá komunita Židov a kresťanov (Cirkev) nie je Izrael. Nová zmluva nie je taká istá ako Stará zmluva. Židia vstupujúci do Novej zmluvy zostávajú Židmi a podobne pohania zostávajú príslušníkmi svojich národov. Kresťania z pohanov sú plne spoludedičmi Božieho kráľovstva. Od nich sa však nežiada, aby žili rovnakým spôsobom života ako mesiášski Židia. Veriaci zo Židov a pohanov sú jedno, lebo majú jedného Boha Otca, jedného Pána, jednu vieru a jeden krst. Sme rovnako v jednom Božom Duchu, ktorý žije vo všetkých nás a v jednej nádeji, že budeme žiť večne v Novom Jeruzaleme. To však neodstraňuje rozdiely medzi nami. Majme na mysli, že väčšina ustanovení Tóry bola zameraná osobitne na židovský ľud a nie na iné národy. Popri mravnom zákone všetko ostatné patrí do oblasti slobody kresťanov z národov: sobota a biblické sviatky, nedeľa, pokrmy a iné skutočnosti. To však nerobí Tóru nedôležitou pre kresťanov. Tóra je plná Božej múdrosti. V nej sú obsiahnuté princípy (pravidlá) spasenia, zadosťučinenia, uctievania. V nej sú proroctvá o Mesiášovi. Ona obsahuje pravdivé a presné historické správy: o stvorení, hriechu prvých ľudí, o potope, pôvode a rozptýlení národov, o vyvolení Izraela, o Hospodinových zmluvách s Noachom, Abrahámom a Izraelom. Každý kresťan by mal dobre a podrobne poznať Tóru.

Môžu nežidia byť členmi mesiášskej synagógy?

Väčšina mesiášskych synagóg má takýchto členov. Podmienkou je, aby milovali židovský ľud, rozumeli Božím úmyslom a plánom s ním a mali podobné Božie povolanie ako Moábčanka Rút. To neznamená, že by mali žiť ako židovský ľud.

Sú mesiášski Židia sionisti?

Väčšina mesiášskych Židov podporuje Izrael. Veríme, že židovský ľud potrebuje národnú domovinu. Tiež veríme, že znovuuzriadenie Izraela je súčasťou Božieho plánu a naplnením proroctiev Starej zmluvy (Ez 36,24;37,1-14 Za 12). Odmietame „teológiu náhrady" – falošné učenie, že Boh nahradil Izrael Cirkvou a že uvedené proroctvá nemožno brať doslovne. Preto všetci a osobitne kresťania majú podporovať právo Izraelitov na zem ich otcov. Stále platí Božie zasľúbenie, dané Abrahámovi (Gn 12,3): ***„Požehnám tých, čo ti budú žehnať a tých, čo ti budú zlorečiť, prekľajem!"***

Ako viete, že Ješua je Mesiáš?

(oproti pôvodine veľmi skrátené – pozn. prekl.)

Pre naplnené biblické proroctvá o Ňom (v zátvorkách je biblickými citátmi uvedené proroctvo a za pomlčkou jeho naplnenie). ***Mesiáš sa mal narodiť v Betleheme*** (Mi 5,1-2 – Mt 2,1-6; Lk 2,1-20). ***Mal byť viac ako človek – Boh v ľudskej podobe*** (Iz 9,6-7; Jr 23,5-6; Ž 110,1 – Jn 1,1;20,28; Žd 1,8). ***Mal prísť prv ako bude zničený Jeruzalem*** (Da 9,24-27 – Lk 1,5;2,1-7). ***Mal byť nespravodlivo odsúdený, hoci bol úplne nevinný*** (Iz 53,8 – Mt 27,1-2; Lk 23,1-25). ***Mal zomrieť ako obeť za hriechy Izraela a celého sveta*** (Iz 53,5-6.8.10-12; Da 9,24-27; Za 9,9;12,10; Ž 16,10; Ž 22 – Jn 1,29;11,49-52; 1K 15,3). ***Mal byť Svetlom národov*** (Iz 49,6 – Jn 8,12). ***Mal vstať z mŕtvych*** (Iz 53,8-12; Ž 16,10;118,21-24; Za 12,10 – Jn 20,11-18; Mt 28,8-10; Lk 24,34; Jn 21,1-23; 1K 15,6-7). ***Ješuovo zmŕtvychvstanie Ho robí absolútne jedinečným v histórii sveta. Potvrdzuje Jeho osobu ako Božieho Syna***, Jeho službu, Jeho posolstvo. Je Božou pečaťou na všetko, čo učil a konal, Božím vyhlásením, že ***Ješua je Mesiáš a Spasiteľ ľudstva***. Iba On naplnil a naplní všetky Božie proroctvá. ***Ješua je Mesiáš Izraela, o ktorom hovorili a písali proroci, že Ho máme očakávať.***

ZO SPISU NAPÍSANÉHO NA ZÁKLADE BROŽÚRKY RABIHO DAVIDA CHERNOFFA VYBRAL A PRELOŽIL JÁN HUDEC

Oddělit se nebo přizpůsobit?

Lidé, kterým byly pro Ježíšovu oběť odpuštěny hříchy, se stávají Božími dětmi. Jejich jména jsou zapsána v Knize života. Svůj domov mají v nebi, přestože zůstávají na zemi, *aby přinášeli ovoce ... byli svědky... a získávali učedníky.*

Samozřejmě, že na zemi každý žije v určitém čase a na určitém místě a zeměpisné poloze. Podle toho se obléká, stravuje, cestuje, pracuje, bydlí, je součástí určité kultury. Jistě nám vyvolá na tváři úsměv, když si představíme, že jsme rybáři či celníky v Ježíšově době, nebo že doprovázíme cestovatele Holuba či Davida Livingstona. Žijeme však jindy a jinde. Jsme ovlivněni vlastním prostředím a na zájezdu do Egypta nebudeme měnit autobus za karavanu velbloudů, i kdyby to bylo bez příplatku.

Jak to tedy apoštol Pavel myslel, když řekl (Ř 12,2a): *„A nepřizpůsobujte se tomuto věku“*? Nikde není seznam toho, v čem se přizpůsobit nemůžeme a v čem bychom se, za určitých okolností, přizpůsobit mohli. Přitom to není tak náročné. Je třeba číst biblické verše pozorně a v jejich kontextu, literárním (sledovat souvislost předcházejících a následujících veršů) i historickém. A to i v naší uspěchané SMS době.

Verš totiž pokračuje (Ř 12,2b): *“nýbrž proměňte se obnovou své mysli...“* Období, kdy se upřímným věřícím lidem od dob smrti Pána Ježíše žilo nějak svobodně a dobře, bylo celkem málo a byla krátká. Stále platilo a platí, že *protivník ďábel obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltil.* (1Pt 5,8) Ale domnívám se, že nikdy nebyla doba tak rafinovaně protibiblická, jako naše současnost. Za minulého režimu byla současnost jasně černobílá. Ale dnes?

Čím je charekteristická naše současnost? Co „se nosí“ a kdo „je in“?

- Každý má svou pravdu.
- Každý má a zná svá práva, ne už tak svoje povinnosti.
- Každý žije ve svém digitálním světě. I dva kamarádi, kteří sedí spolu, věnují pozornost raději svému mobilu.
- Téměř všude na světě se nosí stejná trička a stejné rifle, lidé znají stejné potravinové a jiné řetězce. Všichni se přizpůsobují, ale přesto chtějí být jedineční a nějak v něčem i anonymní.
- Pokud společnost či přátelství, tak na základě profesních zájmů nebo osobních výhod.

Víte, co „se nenosí“ a co vůbec „není in“?

- Milovat Ježíše a zachovávat jeho přikázání. (Jan 14,15)
- Životní styl motivovaný primárně vztahem s Bohem – „upřímně, jako Pánu“. (Kol 3,23)
- Být lidem kolem světlem a vést je k chválení Boha. (Mat 5,16)
- Hlídat si slovník a svou řečí pomáhat posluchačům, aby prožili milost. (Ef 4,29)
- Přemýšlet o ctnostech a všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté a hodné lásky. (Fp 4,8-9)
- Chválit slávu Boží milosti, kterou nám Pán v Ježíši udělil. (Ef 1,6)
- Zpívat Bohu z celého srdce a projevovat mu vděčnost. (Ef 5,19)

Co nás učí Bible – Boží slovo a co nám radí Stvořitel?

- Ježíš je člověku cestou, pravdou i životem. (J 14.6)
- Přišel na svět, aby vydal svědectví pravdě. (J 18,37)
- Soud je v Boží ruce. (Žd 10,30)
- My se máme vzájemně snášet a odpouštět si. (Ko 3,13)
- Máme se vzájemně odbřemeňovat. (Ga 6,2)
- V pokoře máme druhé lidi pokládat za přednější, než jsme my sami. (Fp 2,3)
- Naše radost má být motivována jistotou spásy. (Lk 10,20)
- Nemáme zanedbávat společná shromáždění. (Žid 10,20)

Apoštol Pavel nám radí, abychom se měnili na základě obnoveného, změněného myšlení. Myslíme a jednáme tak, jako lidé kolem nás nebo se řídíme Božím slovem?! A proč se máme proměňovat? To se dovídáme v listu Římanům (12,2): *... abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé.* Domnívám se, že nám v různých situacích a rozhodováních o to rozpoznání upřímně jde. Proměňujeme se ve své mysli?

Za mého mládí se zdůrazňovala hlavně ta první část uvedeného verše. Ta prostřední mnohem později a ten závěr jsem objevila až docela nedávno. Přitom bychom mohli otázkou: *Chceš rozpoznat...?* vlastně začít. Je to silná motivace.

Na závěr jeden recept na úspěšný život:

Blaze muži,
který se neřídí radami svévolníků,
který nestojí na cestě hříšných,
který nesedává s posměvači,
nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon,
nad jeho zákonem rozjímá
ve dne i v noci.
Je jako strom zasazený u tekoucí vody,
který dává své ovoce v pravý čas,
jemuž listí neuvadá.
Vše, co podnikne, se zdaří.
(Žalm 1,1-3)

IRENA ZEMANOVÁ

Nepripodobňujte sa tomuto svetu...

...to je výzva, ktorú nachádzame v liste Rimanom 12,2. Nedávno sme týmto slovám venovali jednu nedeľu v našom zbore a rada by som vám priblížila zopár myšlienok, ktoré som si z tohto uvažovania odniesla.

Božie milosrdenstvo

Vrátim sa najskôr o jeden verš späť. V ňom sa dozvedáme, že apoštol Pavol tu oslovuje veriacich ľudí a zo všetkého najskôr upriamuje ich pozornosť na Božie milosrdenstvo (Rim 12,1): ***Prosím vás teda, bratia, pre rôzne milosrdenstvo Božie...*** O niečo skôr v tomto liste píše apoštol Rimanom o niektorých veciach, ktoré im Boh zo svojho milosrdenstva daroval – že sú ospravedlnení (3,23-24), že majú možnosť blížiť sa k Bohu skrze Pána Ježiša Krista (5,1-2). Toto samozrejme neplatí len pre bratov v Ríme, ale pre všetkých, ktorí sa stali Božími deťmi. Aj my v dnešnej dobe si každú nedeľu pripomíname, čo pre nás Boh zo svojho milosrdenstva vykonal. Pripomíname si obeť Jeho Syna na kríži, ktorého vydal namiesto nás.

Akcia a reakcia

V nadväznosti na toto Božie milosrdenstvo apoštol Pavol pokračuje slovami (Rim 12,1): ***Prosím vás teda, bratia, pre rôzne milosrdenstvo Božie, žeby ste ta dali svoje telá v živú obeť svätú a ľúbu Bohu, rozumnú to vašu svätoslužbu.***

Nikto z nás nie je taký, ktorý by prvý miloval Boha. Apoštol Ján píše, že ***my milujeme Jeho (Boha), preto že on prvý miloval nás.*** (1J 4,19) Boh bol ten, ktorý nás hľadal vo svojej láske. A slová apoštola Pavla o našej obeti sú odpoveďou na túto Jeho lásku.

Možno si viete predstaviť situáciu, keby sa v manželstve jeden z partnerov tomu druhému obrátil chrbtom a povedal: nezaujímaš ma. To isté prežíva Pán Ježiš, keď si namiesto spoločenstva s Ním vyvolíme niečo iné. Keď nám je svet a láska k svetu bližšia ako On a Jeho láska. On nás draho vykúpil, vydal samého seba za nás a očakáva, že aj my sa z vďačnosti celkom vydáme Jemu.

Oddelení k svätoslužbe

Obeť, ktorú od nás Pán očakáva, definuje apoštol Pavol ako vydanie sa do služby. Tá však nemá byť hocijaká, má byť ***svätá a ľúba Bohu***, má to byť ***svätoslužba***. No a na to nadväzujú slová uve-

dené v nadpise tohto článku: ***nepripodobňujte sa tomuto svetu.*** (Rim 12,2)

Ak sa chceme vydať Bohu do služby, ktorá bude Jemu ľúba a svätá, potom sa musíme oddeliť od vecí, ktoré sväté nie sú. Apoštol Pavol tu píše o oddelení sa od sveta. A tu je na mieste otázka, čo je to svet?

Biblia vidí svet z troch pohľadov:

1. Svet ako Božie stvorenie: ***Boh, ktorý učinil svet a všetko, čo je na ňom, súc Pánom nebies a zeme...*** (Sk 17,24) Stvorenie hovorí o Božej múdrosti, moci, majestáte a my ho často obdivujeme, kocháme sa v jeho nádhere.
2. Svet ako ľudia: ***Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nikto, kto verí v Neho, nezahynul, ale mal večný život.*** (J 3,16) Zo súvislostí je zrejmé, že slovo „miloval svet" sa dá interpretovať aj ako „miloval ľudí", pretože svojho Syna neposlal zomierať za hocijaké stvorenie, ale práve pre ľudí, aby si mohli zachrániť život.

Ani jeden z týchto dvoch obrazov však Božie slovo nespája s potrebou alebo požiadavkou, aby sme sa od toho oddelili. Ani On sám sa neoddeľuje od svojho stvorenia, práve naopak, prostredníctvom stvorenia sa dáva ľuďom spoznať (Rim 1,20). A neoddeľuje sa ani od ľudí, o čom svedčia vyššie spomenuté slová, že za nich obetoval vlastného Syna. Ale je tu ešte jeden pohľad na svet:

3. Svet ako duchovný poriadok, ktorého vodcom – kniežaťom – je momentálne Boží nepriateľ – satan. Písmo sa o tom zmieňuje na viacerých miestach. Pán Ježiš hovorí o kniežati tohto sveta (J 12,31) a apoštol Pavol tiež spomína toto pomenovanie (Ef 2,1-2). Satan zaviedol poriadok, v ktorom ľudia odvrhli Boha a obrátili sa k modlám (Rim 1,21-23): ***Pretože poznajúc Boha neoslavovali Ho ako Boha ani Mu neďakovali, ale zmárniveli vo svojich myšlienkach, a zatemnilo sa ich nerozumné srdce, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami a zamenili slávu neporušiteľného Boha za podobnosť obrazu porušiteľného človeka i vtákov i štvornohých tvorov i zemeplazov.*** My sme tohto svedkami, žijeme v takomto svete a práve toto je ten „svet", od ktorého sa máme oddeliť, aby sme mohli slúžiť Bohu.

Oddelení uprostred sveta

Ponúka sa riešenie odísť niekam na odľahlý ostrov a tráviť život len v spoločnosti veriacich, aby sa na nás neprichytilo nič z tohto zlého prevráteného sveta. Ale v modlitbe Pána Ježiša zaznieva niečo iné (J 17,15): ***Neprosím, žeby si ich vzal zo sveta, ale žeby si ich zachoval od zlého.*** Božím plánom nie je, aby Jeho verní opustili tento svet, aby sa úplne izolovali. Na iných miestach sa píše, že našou úlohou je ísť do sveta a niesť evanjelium (Mt 28,19-20; Sk 1,8), byť soľou a svetlom pre tento svet (Mt 5,13-16). Božou túžbou však je aj to, aby sme boli uchránení od zlého. Aj preto nás nabáda k svätosti, k oddeľovaniu sa od poriadku tohto sveta, aby nás chránil.

Oddeľovanie sa k svätoslužbe, resp. od sveta, je tvrdý každodenný boj. Keď

apoštol Pavol píše o svojom boji, vyznáva, že on nebojuje len tak naoko. Hovorí (1K 9,27): ***do tvári bijem svoje telo a podmaňujem ho.***

Odolávať svetu vôbec nie je ľahké. Satan sa často ukrýva za obyčajné bežné veci a bežné potreby nášho tela. Napríklad taký hlad – je to naša bežná telesná potreba, ale otázkou je, či budeme prijímať potravu kvôli nasýteniu, aby telo mohlo správne fungovať, alebo skĺzneme k obžerstvu. Podobne spánok – naše telo ho nevyhnutne potrebuje, ale je rozdiel medzi zdravou mierou spánku a lenivosťou. Alebo taká sexualita – je to užitočná a vzácna vec daná do manželstva, ale ľahko sa môže zmeniť na zvrátenosť, ako to často vidíme v dnešnom svete okolo nás. Mohli by sme menovať rôzne ďalšie veci. Na každom kroku vidíme reklamy, kde je množstvo nevinných vecí, ktoré sú nám ale predkladané tak, aby sme si mysleli, že ich nutne potrebujeme, aby nám zviazali naše ruky i našu myseľ. Často môžeme byť svedkami aj toho, že ľudia nie vždy čestným spôsobom napĺňajú potreby alebo žiadosti svojho tela.

Tlaku tohto sveta nie je ľahké odolať. Apoštol Pavol nás však nestavia iba pred výzvu nepripodobňovať sa svetu, ale má pre nás aj radu, ako to zvládnuť.

Nedať svetu priestor

Hovorí sa, že ak sa chce človek niečoho vzdať, niečomu odolať, najlepšie je nahradiť to niečím iným. Ak nechceme myslieť na spôsoby tohto sveta, ak sa im nechceme pripodobniť, je dobré našu myseľ a srdce zaplniť niečím lepším, aby na lásku k svetu nezostal priestor. Apoštol Pavol náplň pre našu myseľ ponúka hneď v nasledujúcich slovách: ***nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale sa premeňte obnovením svojej mysle, aby ste skúšali, čo je vôľa Božia, to, čo je dobré, ľúbe a dokonalé!*** (Rim 12,2)

Cestou, ako sa oddeliť od sveta, je teda zmena mysle, zameranie myšlienok na hľadanie Božej vôle. Pán Ježiš pri jednej príležitosti hovorí: ***Mojím pokrmom je to, aby som činil vôľu toho, ktorý ma poslal...*** (J 4,34) A na inom mieste, v súvislosti s napĺňaním našich telesných potrieb, Pán Ježiš upozorňuje, aby sme hľadali predovšetkým Božie kráľovstvo, a o naše telesné potreby bude postarané (Mt 6,25-3). Potom sa nemusíme báť, že skĺzneme pri ich napĺňaní k praktikám tohto sveta.

Prečo?

Na záver ešte raz v krátkosti zhrniem, prečo sa neprispôsobovať poriadku tohto sveta. Máme k tomu viaceré dôvody. Tými pozitívnymi sú jednak Božie prianie, aby sme sa Mu vydali v obeť – v službu, ktorá bude svätá. Ako bolo vyššie spomenuté, je to naša odpoveď na Jeho lásku preukázanú k nám. Za druhé, ako už tiež bolo spomenuté, oddelenie sa od sveta a vydanie sa Bohu je zároveň aj našou ochranou pred zlým. Lebo ***celý svet leží v zlom.*** (1J 5,19)

No a potom je tu aj negatívny dôvod, prečo sa s týmto svetom nedávať dohromady. Apoštol Ján píše v jednom zo svojich listov (1J 2,17): ***A svet ide ta i jeho žiadosť...*** Nikto múdry nebude investovať do banky, ktorá je pred krachom. Tento svet speje k svojmu zániku, k súdu a tí, ktorí sú s ním spojení, budú z toho brať škodu. Spomínané varovanie z listu Jánovho však pokračuje krásnymi slovami, ktoré stoja za zváženie: ***A svet ide ta i jeho žiadosť, ale ten, kto činí vôľu Božiu, trvá na veky.***

SPRACOVALA JANA ČÍŽOVÁ

Přizpůsobil se a zůstal svědkem víry

Dnes a denně vidíme spoustu lidí, kteří se vydávají na dlouhou cestu kdoví za čím. Opouštějí své domovy, možná budovali své živobytí dlouhá léta i desetiletí a pak přišel zlom natolik závažný, aby je přiměl opustit všechno pevné a jisté. Záměnou za jistotu mají ze dne na den velkou nejistotu. Zkusme se vcítit do jejich role. Nevíme, kde budeme přespávat, nevíme, kde a jak seženeme jídlo. Nevíme nic. Přijmou nás tam jinde? Samá nejistota. Pokud jde o celé rodiny, je to skutečně takto náročné rozhodnutí a musela mu předcházet velká tíseň.

To Josef v Egyptě byl jiný případ. On jít nechtěl, a musel. Možná chtěl, ale určitě ne takovým způsobem, jak se to stalo. Násilím jej vlastní bratři hodili do jámy a už tam si vytrpěl nejistotu, co bude dál. Pak ho prodali cizím lidem, kteří směřovali do Egypta. To byla tehdy velká a mocná země. Obchodní centrum, úrodná a rozkvétající krajina, kdo by tam nechtěl jít? Tam jsou vyhlídky přece dobré, ne? To je podobné jako směřovat dnes z Afriky či Blízkého východu do Evropy. Kdyby to jenom nebylo v poutech, jako otrok...

Josef se musel mnohému naučit. Předně – jazyk. Byl mladý a rozvážný, dnes bychom řekli snad i moudrý. Uměl naslouchat, proto také jej Pán Bůh poctil neobvyklým vhledem do snů. Proto se také domnívám, že cizí jazyk mu brzy šel tak dobře, že by jeden nepoznal, odkud ten otrok pochází. Přizpůsobit se mu nedělalo problém, vlastně se to od něj, jako od otroka, přímo čekalo. Abychom si ale nepletli pojmy s dojmy. Není přizpůsobení jako přizpůsobení. Víte, kolik bohů jej v Egyptě čekalo? Každé město mělo svého *necer niutej*, městského boha. Jejich vzezření byla velmi rozmanitá, lidské tělo se zvířecí hlavou zná snad každý dnešní školák. Krokodýlí hlava – bůh *Sobek*, mocná *Sachmet* – lvice, *Anup* – šakal, *Thovt* – ibis a mnoho dalších bohů.

S naprostou většinou otroků by byla situace jednoznačná. Nic zvláštního by se nestalo. Taky že těch otroků tam bylo mnoho. Každý trochu zámožnější člověk měl otroka. A Egypt byl vskutku zámožná, bohatá země. O většině z těchto otroků jednoduše nic nevíme. Josef je jiný. Jeho příběh známe z Písma. Víme o poctě, které se mu dostalo od samotného faraona, vládce země. Je podivuhodné, s jakou pokorou Josef vystupuje. Je to jeho specifický rys. Navíc je užitečný více než všichni ostatní tam, kam ho jeho páni dají. A bylo jedno, zda to bylo vězení, řízení domácnosti, anebo správa celé země. Josef je svědectvím svým stylem života. Nestěžuje si na okolnosti. Viděno dnešní optikou přijímá až příliš pasivně roli, která mu je určena. A za všechny jeho zlomové momenty mohou jeho postoje víry v jediného Boha.

Tato víra se stala impulsem k nenávisti, kterou k němu jeho bratři chovali. A průchod ji dali po výkladu snu, který jim Josef vyprávěl. Čteme si v Genesis 39, že *„Hospodin byl s Josefem, takže ho provázel zdar."* To už byl u svého pána Potífara, velitele faraonovy tělesné stráže. Josef byl spolehlivý, a proto mu jeho pán neváhal svěřit celý svůj dům. Při svém konání se stále znovu odvolává na svého Boha, ať už je to v situacích jemu příznivých či nepříznivých. Odvolává se na toho, kterému věří a který má v rukou celý svět. Možná by nás obestřela hrůza z neznámého, co vše se může stát. Josef ale ví, že to, co se děje, je plně pod Boží kontrolou. To vše navzdory křivému obvinění a navzdory tomu, že snad prvně v jeho kariéře, můžeme-li to tak nazvat, mu jeho pán nevěří. Soudím, že ho takové hodnocení od pána mrzelo.

Následně tráví Josef několik let ve vězení. I tam se prokáže jako spolehlivý sluha. Celé vězení je v jeho správě. A ven ho dostává opět jeho výjimečná schopnost vnímat skrze sny Boží plány. Prožívá kardinální změnu z otroka ve vězení na druhého muže po faraonovi, ale jeho pohled na svět zůstává stále stejný – Bůh má vše pod kontrolou. Josef se tedy stává tím, kdo faraonovi zvěstuje jediného živého Boha a činí tak slovy (Gn 41): *„Ne já, ale Bůh dá faraonovi uspokojivou odpověď."* A farao nakonec potvrzuje, že tuto zprávu od Josefa přijímá: „Zda najdeme podobného muže, v němž je duch Boží? ... Hleď, ustanovuji tě správcem celé egyptské země."

Ve věci svědectví o Bohu je však mnohem důležitější fakt, že k událostem došlo přesně tak, jak bylo skrze Josefa předpovězeno. Ohlášená léta úrody, následovaná sedmi lety drsného hladomoru, zmírnila utrpení díky tomuto jedinému muži, Josefovi, a díky Bohu, který má všechny věci ve své správě. To je nepřekonatelné svědectví ve prospěch jednoho jediného živého Boha, tak jak jej Josef prezentuje.

Historii je obtížné do takové hloubky ověřit. Hovoříme o době mezi 1500-2000 lety před Kristem. Žádné egyptské záznamy jméno Josef a jeho příběh, tak jak jej známe z Genesis, nepotvrzují. Může být proto více vysvětlení. Dá se předpokládat, že Josefovo jméno i jeho příběh byly z egyptských záznamů vymazány. Nebylo neobvyklé, že nastupující farao nechal vymazat ze zpráv zmínky o svém předchůdci, kterému nemohl přijít na jméno. Popřípadě byly vymazány události, které se nezdály být vhodné. Dalším důvodem mohl být fakt, že k celé situaci nejspíš došlo v tzv. druhé přechodné době, jak je označováno období mezi lety 1797 a1543 před Kristem. Tehdy se Egypt rozdělil na více územních celků a vládcové jednotlivých území se všichni titulovali jako vladaři

(Pokračování na straně 21)

Migrace
jako znamení posledních časů

Je někde v Bibli předpovězena migrace národů v těchto dnech?

Ano je.

Kdo o ní mluví?

Sám Pán Ježíš.

Kde se o tom píše?

Lukáš 21,25-26: *Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře. Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět. Neboť mocnosti nebeské se zachvějí.*

Tomu moc nerozumím…

Mluví se zde o znameních posledních časů před příchodem Pána Ježíše. Znamení, která budou nahoře na nebi a dole na zemi. Znamení také slouží k tomu, aby nás upozorňovala, co bude následovat po nich. Abychom byli připraveni, až se to začne dít a věděli, co bude následovat.

První část verše hovoří o znameních na slunci, měsíci a hvězdách. Asi jen trochu tuším, že třeba slunce může kolísat v intenzitě záření. Buď bude spalovat, nebo bude mít nedostatečný svit, nebo obojí. Měsíc se zase může zbarvit do ruda a svou přitažlivostí negativně ovlivňovat zemi jako příliv a odliv. O hvězdách jsou některé zajímavé překlady. Nastane neobvyklý pohyb nebeských těles a stálost řádů ve vesmíru bude narušena. Nedokážu si představit, že hvězdy budou po nebi zmateně kolovat. Zmizí Velký a Malý vůz, různá souhvězdí a možná to bude jako když na obloze v noci vidíte lítat družice. Tyhle úkazy mají s lidmi zatřást. Všichni přece spoléháme, že ráno vyjde slunce a v noci měsíc. V noci přece uvidíme hvězdy na svých místech. Jenže to může být jinak. Co potom až padnou tyto jistoty v tomto nejistém světě. Co budou lidé dělat? Kam se obrátí? Kde najdou jistotu?

Co si mám počít s těmi moři? Jsou to tsunami? Nebo velké hurikány?

Domnívám se, že nikoliv. Kdo zná trochu biblickou symboliku ví, že v Bibli jsou národy přirovnány k mořím. *„Hluk četných čeledí lidských* (amím) *hlučí jako moře* (jamím), *hukot národů hučí podoben hukotu dravých vod.“* (Iz 17,12) I v hebrejštině je podobnost slov pro národy a moře. *Amím* je množné číslo a znamená národy, *jamím* je množné číslo a znamená moře. Výrazy se v hebrejštině rýmují. Množné číslo jiného hebrejského výrazu *gojím* ukazuje na národy, které se vzdalují od Boha a Hospodina nevyznávají. Mořské národy jsou často souhrnným názvem pro národy neznámého původu z různých částí země a ostrovů. Jejich invaze ve Středomoří přinesla zánik mnohých říší.

Z čeho dnes mají národy úzkost a zmírají strachem?

Právě z toho, že se na zemi dějí tato znamení. Nastává migrace národů. To může mít různé příčiny. Ekonomické, politické, náboženské. Přesto mluvíme o znameních. Podívejme se na Francii, Německo, Švédsko. Jaký strach lidé mají z uprchlíků? Bojí se procházet po ulicích ve dne, natož v noci. Z domů se stávají opevnění hlídaná kamerami. Díky tlaku rozbouřeného davu přemýšlejí mnozí lidé západních zemí také o migraci. A světe div se. Chtěli by jít na východ k nám. Naše české země jsou krásné a je tu zatím klid, pochvalují si. My jsme dříve utíkali na západ a dnes po 28 letech se situace obrací. Ze západu utíkají na východ právě před těmi běženci, kteří jsou většinou z jihu. Na Jižní Moravě je jedna kuriózní vesnička, kde bydlí čtyři obyvatelé. Z toho jsou dva Američané a dva Moravané. Problém není až tak v migraci, jako v náboženství, které k nám přinášejí. Pokud se Islám stává většinovým, nesmíří se s nějakou tolerancí. Má tendenci ovládnout stát a prosazovat v něm islámské črty. Kultura se dá ovlivnit, ale náboženství musíte jedině změnit. Multikulturní společnost musí překonávat mnohé problémy. Prorok Daniel to naznačuje (Dn 2,43), když hovoří o posledních dnech: *„Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou.“* Železo s hlínou nelze spojit ani přes sebevětší úsilí a politici nás můžou přesvědčovat o opaku, ale my bychom se měli orientovat podle Božího slova. Starost o cizince je sice součástí biblické etiky, ale v situaci, kdy se snaží integrovat a najít své místo ve společnosti, místo aby ji měnil a ohrožoval. Musíme se držet Božího slova. Jedním celkem, jedním tělem, se tyto národy mohou stát jedině v Kristu, v církvi Kristově. Není holt jiné cesty.

Co máme tedy dělat? Máme se strachovat?

Nikoliv. Jednejte podle následujícího verše (L 21,27-28): *„Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.“*

ALEŠ HROMEK

(Pokračování ze strany 20)

celé země. Střídání vládců bylo častější. Sever země byl postižen vpádem kočovných Hyksósů právě z území Palestiny, což by mohlo vysvětlovat, proč byl faraon Josefovi příznivě nakloněn.

Zajímavostí je také případ reformátora, faraona *Achnatona*. Ten provedl zásadní náboženskou reformu, anebo se o ni alespoň pokusil. Ustavil v zemi kult jednoho jediného Boha, Boha slunce. Spousta střípků z historie snad i podporuje tuto kulturní reformu. Odkud tento vládce čerpal? Neznal třeba on sám Josefův příběh? Nezapůsobil právě na něj Josef svým charizmatem? Nevíme. Víme jen, že Achnatonovo působení bylo ojedinělé, stejně tak způsob, jakým se s tímto reformátorem vypořádali následující faraonové. Byl považován za zločince a jeho jméno vymazáno.

Zpět k Josefovi. Jeho příběh mi uhranul, protože je příběhem člověka, který se musí nutně přizpůsobit, a přece si podrží svou víru. Stal se svědectvím své době, ba dokonce zachráncem okolního světa. Co na tom, že následující generace jeho jméno nejspíš vymazaly? Lidé se stále snaží vytěsnit svědectví o živém Bohu, ale to Jej přece nemůže zastavit…

MICHAL MROZEK

Katherine a Jay Wolfovci
Nádej je liek

Tatran, 2017, 248 strán

Keby som túto knihu čítala v inom čase a za iných okolností, zrejme by táto recenzia vyzerala inak, s väčším odstupom a nadhľadom. Ale keďže sa mi kniha dostala do rúk práve v období, keď prežívam ťažké chvíle v mojom vlastnom živote a živote mojich najbližších, jej stránky nadobudli pre mňa oveľa hlbší a oveľa osobnejší význam. A preto bude aj táto recenzia možno trochu viac osobná a subjektívna.

Katherine a Jay boli mladí manželia, veriaci ľudia, ktorí si plánovali spoločný život, rodinu, službu Bohu. Krátko po svadbe a po narodení ich prvého syna sa im však veľmi nečakane, v priebehu pár minút zrútil celý svet. Katherine dostala vo veku 26 rokov náhlu mozgovú príhodu s masívnym krvácaním do mozgu. Musela podstúpiť náročnú operáciu, pri ktorej jej odstránili časť malého mozgu a jej šance na život boli mizivé. No navzdory všetkému Katherine prežila a po dlhej, únavnej rehabilitácii a niekoľkých ďalších operáciách sa jej obnovili niektoré funkcie tela, i keď mnohé obmedzenia zostali trvalé.

Táto kniha je otvorenou spoveďou z oboch strán – z pohľadu Katherine, ktorá prežívala utrpenie na vlastnom tele, a z pohľadu Jaya, ktorý sa ocitol v úlohe jej sprievodcu a opatrovníka. Obaja manželia veľmi otvorene a úprimne píšu o tom, s čím všetkým museli zápasiť fyzicky, na tele, ale aj vo svojom vnútri. Aké to je, keď človek náhle, bez varovania pozerá smrti priamo do očí. Keď zo dňa na deň musí odložiť úplne všetko bokom a zo všetkých síl bojovať s niečím, čo si sám do života nepriviedol, o čo nestál, neplánoval a nikdy nechcel.

Keď som čítala o vnútorných zápasoch Katherine a Jaya, o takmer neznesiteľnej bolesti ich srdca, keď som čítala ich mnohé otázky smerujúce k Bohu i k ľuďom, ich najvnútornejšie myšlienky, akoby zrazu vystúpili na svetlo aj tie moje, ktoré driemali niekde pod povrchom. S každou ďalšou prečítanou stránkou sa vyplavovali na povrch ďalšie otázniky a bolesti môjho vlastného srdca. Bolo to náročné a bolestivé čítanie plné sĺz. Zopárkrát som zaváhala a takmer som to vzdala. Ale nakoniec som knihu predsa len dočítala až do konca a stálo to za to. Človek sa potrebuje zo svojich strát a bolestí vyplakať, potrebuje ich nejako dostať zo seba, ale, ako sa v knihe píše: *„Niekedy treba očividné straty najskôr pomenovať, aby sme ich mohli oplakať.“*

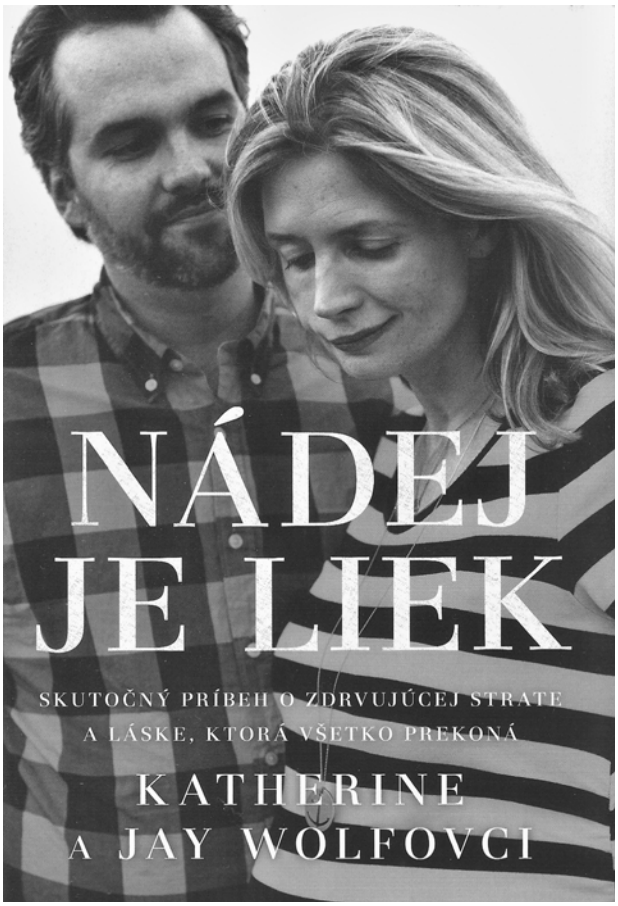

Táto kniha mi pomohla pomenovať bolesť, ktorá posledné mesiace ťaží moje srdce a pripomenula mi tiež, že schopnosť hovoriť o svojom trápení môže byť dôležitou súčasťou uzdravovania, predovšetkým môjho vlastného, a možno aj iných, ktorí budú moje slová počuť alebo čítať. No zároveň mi ukázala, že je v poriadku, keď človek svoje straty nedokáže prijať a hovoriť o nich hneď za čerstva. Je v poriadku dopriať si čas a predstúpiť so svojím bremenom najskôr pred Boha a až potom pred ľudí.

Autori hovoria v knihe o celkom praktických veciach, ako riešili bývanie, rehabilitáciu a starostlivosť o Katherine a tiež o ich malého polročného synčeka. Ale hovoria aj o tých ostatných „nemateriálnych“ záležitostiach, ktoré bolo treba riešiť. Museli sa naučiť vzdať sa vecí, ktoré nadovšetko milovali, naučiť sa žiť s vedomím, že svoj vlastný život ani život svojich najbližších nemajú pod kontrolou, že nie sú pisateľmi svojho vlastného príbehu. Obaja sa museli naučiť celkom novej dôvere v Boha, museli sa vierou postaviť na fakt, že *„to, čo je pravdivé vo svetle, je pravdivé aj v tme“*, že Boh a Jeho slovo sú nemenné nech sa deje čokoľvek.

Časom sa potrebovali naučiť zvládať nekonečný kolotoč únavného každodenného boja, ktorý sa dostavil po prvotnej fáze šoku a adrenalínu. Učili sa novej láske jeden k druhému a novému významu slova „manželstvo“, ktoré zrazu nadobudlo celkom iný rozmer: *„...obaja sme sa snažili pochopiť naše nové osobnosti... Stres a únava z celého dňa občas pred spaním vyvolali takú či onakú hádku, no ja som vedel, že Katherine ma stále potrebuje, a rozhodne viac, ako ja potrebujem mať pravdu. Aj keď sa z nás ešte parilo, v takej chvíli sme sa poddali starostlivosti jeden o druhého, ani nie tak zo vzájomnej lásky, ale z lásky k Bohu a z vďačnosti za vzťah, ktorým nás obdaril... Pomohol som Katherine do kúpeľne a držal som jej bradu, aby som jej mohol vyčistiť zuby niťou. Potom si ľahla so postele a ja som začal každodenný rituál ošetrovania jej poškodeného oka... Žiadne utekanie, žiadne búchanie dverami, žiadne nočné jazdy autom ani prespávanie na gauči. No aj pri pokorujúcom procese slúženia, aj keď som práve nemal náladu, moje srdce voči nej zakaždým zmäklo. Zistil som, že milujúce správanie ne-*

vyhnutne vyvoláva skutočný pocit lásky a naopak.“

Katherine a Jay si potrebovali tiež vybudovať nové vzťahy so svojím okolím. Nejaký čas nevedeli, ako sa správať k ľuďom naokolo, a ani ľudia nevedeli, ako by sa mali správať ku nim. Učili sa, že to nezvládnu sami, že budú potrebovať pomoc iných, že o pomoc potrebujú požiadať a potrebujú ju prijať, a že pomoc a starostlivosť nepotrebuje iba Katherine, ale aj Jay ako jej opatrovník. Učili sa tiež, ako pristupovať k bolesti iných ľudí, ktorá bola v porovnaní s ich vlastnou tragédiou očividne menšia, no určite nie menej hodná pozornosti a lásky.

Našli sme útočisko v tom, že sa budeme verne pridržať ponúkanej nádeje. Máme ju ako istú a pevnú kotvu duše, ktorá siaha až dovnútra, za oponu, kde za nás vošiel Ježiš ako predchodca. Židom 6,18-20

A spoločne sa učili vďačnosti: ***„Dokážeme byť aj naďalej vďační Bohu za to, čo nám dal, čo dovolil, aby nám bolo odobraté, a čo nám nechal? Volanie po prejave vďačnosti, nie na konci všetkého, ale priamo uprostred, sa naliehavo ozývalo v našom vnútri. Možno nikdy nedôjdeme ku koncu, v ktorý dúfame, takže ak chceme čakať až dovtedy, kým oslávime všetko, čo nám bolo dané, možno sa tej oslavy nikdy nedočkáme.“***

V knihe sa dočítate ešte o mnohých ďalších skutočnostiach, s ktorými sa Katherine a Jay museli vyrovnať. Museli sa naučiť žiť celkom nový život, úplne odlišný od toho predošlého a prijať fakt, že to už nikdy nebude také ako predtým. Som vďačná, že o tomto svojom hľadaní, o svojich víťazstvách, ale aj o svojich pádoch napísali tak otvorene a úprimne. Táto kniha je na jednej strane plná sĺz a bolesti, no zároveň je aj plná uzdravovania – predovšetkým duše, a plná nádeje: ***„V liste Židom 6,19 sa píše, že nádej je sťa bezpečná a pevná kotva duše. To ukotvenie vo viere v Ježiša uzdravuje našu dušu a práve duša potrebuje najviac uzdravenia.“***

Viac o životnom príbehu manželov Wolfovcov si môžete pozrieť na webovej stránke www.hopeheals.com

JANA ČÍŽOVÁ

Zkušenost překladatele

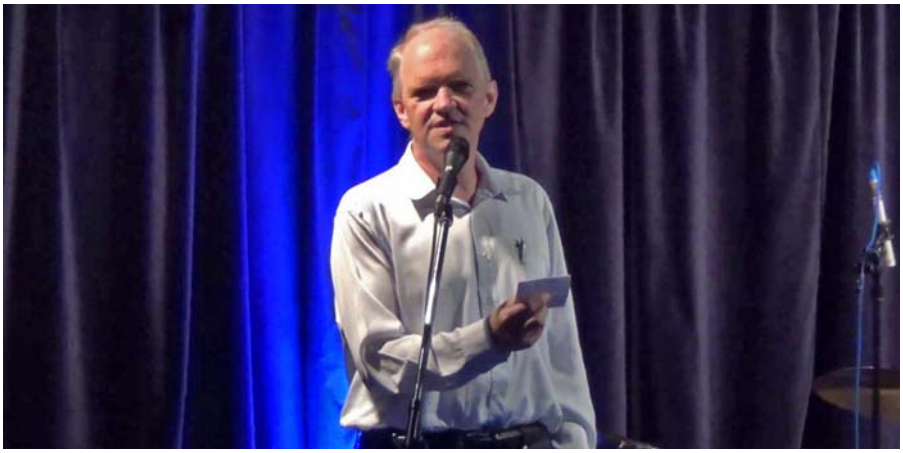

Bylo mi sedmnáct, když jsem staré sestře Drahušce Zemanové ukazoval svou překladatelskou prvotinu. Jako dobrý pedagog mi to pochválila a pak mi dala školení, jak se překládá. Abych pravdu řekl, bylo to snad nejcennější školení, jakého se mi kdy v oboru dostalo: Napřed je třeba větu vyslechnout (nebo přečíst), pochopit myšlenku, potom zapomenout všechna slova dané věty, jak byla řečena, a nakonec ji vlastními slovy vyjádřit znovu česky. A řekl bych, že česky musí člověk umět lépe než třeba anglicky.

Překládání mě baví. Znamená to vyslechnout jednu stranu, pochopit ji, zároveň je třeba dobře znát druhou stranu a vědět, jak uvažuje, čemu rozumí, a pak to vyjádřit tak, aby to ten druhý pochopil. A neplatí to jen v případě, kdy jeden mluví anglicky a druhý česky.

Jedním z jazyků, se kterým se hodně potýkám, je polština. Kdysi po mně někde organizátoři chtěli, abych překládal jednoho Poláka. Když jsme pak spolu seděli a procházeli jeho proslov, řekl mi, že jako Slované přece nebudeme mezi sebe plést cizí angličtinu. Stručně mi pověděl obsah svého kázání a na kazatelně spustil polsky. Bylo to utrpení pro mě i pro všechny posluchače, kteří uměli polsky lépe než já, “łaska” znamená milost, “miłość” znamená láska, “zanim” znamená před, “skarpetky” jsou ponožky... Od té doby bratra Bassaru překládám z angličtiny. Víte ale, jak se bavíme, když jsme spolu sami? On mluví polsky, já česky, a když někdo něčemu nerozumí, tak se zeptá, třeba i anglicky.

Jednou jsem si na pokoji studentských kolejí četl Bibli, byla to právě epištola Římanům, a tak mě nadchla, že jsem to chtěl někomu říct. Po ruce byl jenom jeden spolužák, docela dobrý kamarád, a souhlasil, že mu to teda můžu přečíst. Když jsem mu přečetl kousek nádherné osmé kapitoly v kralickém překladu, odpověděl mi, že tomu opravdu vůbec nerozumí. Já jsem to nechápal. A přiznám se, že jsem tehdy nevěděl, jak mu to přiblížit. Nepodařilo se mi mu přizpůsobit, aby porozuměl.

Chci-li, aby mi někdo rozuměl, musím být pro něho srozumitelný, musím se mu přizpůsobit. A neplatí to jen pro slova. Platí to pro způsob myšlení, pro systém hodnot.

Posunu se kousek dál. Chci-li, aby někdo přijal moje názory a životní postoje, musím přemýšlet, jak se pro něho stát nejen srozumitelným, ale také přijatelným. Často se ocitáme v pokušení, kdy si myslíme, že se mu musíme stát podobnými, že musíme být jako on. Ale přijatelný neznamená podobný. Jsem hrdý na to, že jsem Čech. Sice se rád s Angličanem pobavím anglicky, s Rusem rusky, s Němcem německy, ale zůstanu Čech. Konec konců: ať mluvím jakkoli, všichni stejně poznají, že jsem Čech.

Tak by to mělo být i s naším přizpůsobováním kolegům, zákazníkům, ateistům, bezdomovcům... Jde o to, aby nám rozuměli, my sami můžeme a máme zůstat tím, kým jsme. Především jde o to, aby nám porozuměli, důvěřovali, abychom se pro ně stali přijatelnými. Pak začnou přemýšlet o tom, co jim říkáme, a také to mohou přijmout – samého Krista.

JAN VOPALECKÝ

Potřebujeme vymezení?

Hranice jsou smysluplné a potřebné. Zejména tehdy, stanovil-li je Bůh. Avšak v mnoha oblastech musíme jako ti, kdo nemají celkový přehled, omezení smysluplně vytvářet anebo odstranit. A to je někdy těžký úkol!

Církevní dějiny jsou bohaté na hranice i průniky. Nechyběly ani dobře míněné pokusy něco na tom změnit. Ovšem s malým úspěchem. Můžeme mít dokonce dojem, že křesťanská krajina je spíše roztrhaná, rozkouskovaná. Až do současnosti jsou dějiny církve také dějinami ohraničování a vymezování. Výročí reformace v loňském roce nám to silně připomnělo.

Jen bychom si mohli položit otázku: Existuje vůbec něco jako právo distancovat se od jiných církví, proudů a učení? Je to závažná otázka, neboť víra v Božího Syna a znovuzrození vytváří jednotu Ducha, kterou máme uchovávat. Jak je to slučitelné s vymezováním? Bylo to správné, že Luther rozpoutal kampaň proti podvodu s odpustky? Je správné, že zakladatelé biblického svazu vypověděli válku kritické teologii? Kde je vymezení v pořádku a kde nikoliv? O obojím bude v tomto textu řeč.

Skutečně existují důvody pojmenovat na určitých místech hranice a vymezit se. Sáhneme exemplárně po dvou oblastech, abychom si to ukázali. Jsou to téměř protikladná témata, což znamená, že se musíme vymezovat k velmi rozdílným stranám.

1. Uvnitř a vně

Kdo si otevře Nový zákon a přečte si pár kapitol, narazí velmi brzy na poselství o „Božím království“ anebo „nebeském království“, jak je Matouš většinou jmenuje. Poselství o Božím království je velmi mnohostranné a komplikované. Pro naše téma je důležitý ten aspekt, který ve srovnání se starozákonním lidem smlouvy, znamená zásadní novinku. Židem se člověk stal původem a narozením. Nebylo třeba podávat si žádost ani si to zvolit. Příslušnost stanovil původ. Když náš Pán teď učí o Božím království, vyvíjí zcela novou „konstrukci“ Božího lidu. Popisuje jej jako společnost, obklopenou ostrou hraniční čarou, takže existuje „uvnitř“ a „vně“. Nepatří k ní nikdo sám od sebe. Vejít mohou sice všichni, avšak z nejrůznějších důvodů tak učiní jen menšina.

Po letnicích to srovnatelně pokračuje. Jádro apoštolských kázání se točí kolem zprávy, že se člověk může vírou v Ježíše Krista dostat z kruhu ztracených do kruhu zachráněných. Dělicí čára je ostrá, existuje uvnitř a vně, zachránění a zatracení. Ti, kteří uvěřili, jsou „přidáni“ k tomuto společenství záchrany. Kdo nevěří, nepatří tam.

Správně: vymezení vůči falešným slibům záchrany!

Kolik bude existovat lidí, kteří stráví věčnost daleko od Boha, i když si po celý život mysleli, že je všechno zařízeno? Církve rády zprostředkovávají dojem, že jsou instancemi, které vyřizují záležitosti s Bohem. Lidé mohou využít jejich služeb, aby si zajistili nebe. A tak dostávají svátosti – tedy akty, zprostředkující spásu – a cítí se dostatečně zajištěni.

Již po několik desetiletí se z kazatelen šíří jiné, spíše „horizontální“ chápání víry. Lutherova velká otázka jako novice byla, jak získat milostivého Boha. To dnes upadá do pozadí. Otázka milosrdných spolulidí pohání mnoho kazatelů mnohem víc než smíření člověka s Bohem. Vlastním obsahem víry se stává současnost. Nedávno jsem se setkal s člověkem, který navštěvoval bohoslužby asi 35 let svého života a ani jednou neslyšel, že zachraňuje pouze víra v Ježíše Krista. Nepřicházíme všichni do nebe, jak to napsal ve své básni Kurt Feltz v roce 1952 právě proto, že jsme tak dobří.

Klameme lidi, jestliže jim neřekneme, že řez mezi záchranou a zmarem je ostrý, a že máme jen jedno jediné jméno, ve kterém můžeme být zachráněni. Nezískáváme si jen přátele, když je veřejně zveme ke kříži a k Ukřižovanému (jak se stalo nedávno u ProChrist). Přesto je to správné, neboť známe pouze jedny dveře mezi tím, co je „venku“ a tím, co je „uvnitř“. Těmi dveřmi je Ježíš Kristus. Proto se rozhodně vymezujeme vůči bonsajovému evangeliu, jehož kořeny i větve byly ořezány.

2. Záchrana a posvěcení

Nepochybně se očekává, že víra v Ježíše Krista ovlivní a změní život. Jak intenzívně se tato změna vyučuje a očekává, může vypadat opravdu velmi různě. Hnutí orientovaná na praktickou zbožnost jsou v tomto ohledu podstatně „razantnější“, a jsou náchylná k témuž fenoménu, který pozorujeme už u farizeů. Aby se žitá zbožnost co možná nejbezpečněji zaručila, je hranice s oblibou ještě více vyostřena. Tak se zbožnost stává vykazatelnou, schopnou kontroly. Motiv v pozadí je tento: Bohu se přece může jen líbit, když to bereme přesněji, než se běžně očekává. Jde tedy o jakýsi ochranný plot před vlastním plotem. Podobně jako tomu bývá v ZOO. Dva metry před vlastním plotem výběhu pro velbloudy je další plot, který zaručuje odstup mezi velbloudy a návštěvníky. Pro velblouda má význam sice jen vnitřní plot, protože ten je pod napětím.

To, co v ZOO dává naprostý smysl, je v pohledu na Boha a jeho nařízení naprosto nepatřičné. „Nepatřičné“ je vyjádřeno velmi jemně, když vidíme, jak Pán přísně kárá farizeje při pohledu na tuto praxi.

Můžeme shovívavě akceptovat, že za těmito lidskými dodatečnými pravidly jsou vážné a dobré motivy. To se může

přisoudit ostatně i farizeům, neboť existovala veskrze solidní farizejská zbožnost. Ne všichni byli darebáci. Přesto to, co dělali, bylo špatné. Tak špatné, že při zákonictví (tak se většinou říká normativním lidským pravidlům v otázkách víry) nelze být snášenlivý.

Správně: vymezení se vůči zákonictví

Proč se musíme vymezit vůči zákonictví?

Posouvá pohled na to, co Bůh chce, protože se do popředí derou lidská pravidla. (Mk 7,8: *„Ano, opouštíte Boží přikázání a zachováváte předpisy, které si vymysleli lidé.“*)

Víra se pevně váže na vnější věci. Stačí-li dodržovat očekávané formy, pak lidé dělají právě tohle.

Zákonictví pro lidi znamená často neuvěřitelně těžké břemeno. Člověk z něho může onemocnět Mt 23,4: *„Svazují těžká a neúnosná břemena a vkládají je lidem na ramena...“* (ČSP). Naproti tomu Pán přichází s nabídkou nesení jeho břemene, které je lehké. (Mt 11,30)

Překročení hranic ve směru zákonictví je pro většinu křesťanů méně škodlivé než jistý liberalismus. V Písmu se rozhodně zavrhuje obojí, vypuštění pravidla právě tak jako jeho doplněk. Orientujme se podle toho.

3. Hranice vymezení

Nadto je také ještě třeba upozornit na vymezení, která je třeba doplnit otazníkem, anebo zcela rozhodně zavrhnout. Ani toho nezůstaneme ušetřeni a musíme se nad tím proto zamyslet. I zde máme opět pro ilustraci dva příklady.

3.1 Odloučení – oddělení od bratří a sester

K jedněm z mála iritujících poznatků mého dětství patřila následující zkušenost. Navštívili jsme příbuzné, kteří patřili ke „starým shromážděním“ (exkluzivně smýšlejícím, která se od ostatních křesťanů oddělují; pozn. red.). Tam jsme v neděli chodívali společně a seděli uprostřed našich známých a příbuzných, avšak mým rodičům nepodali při Večeři Páně chléb a kalich, protože nebyli součástí tohoto společenství. Následovaly omluvy, vykrucování se: „to prostě nejde, protože...“ Odpovědní bratři však měli sami dojem, že to, co dělají, je nesmyslné. Obavy z následků (že budou sami vyloučeni, pozn. red.) je nutily k tomuto nesmyslnému jednání.

Frieder Seidel a Andreas Ebert

Samozřejmě, že někteří lidé pro to mají své důvody a budou své oddělování se obhajovat. Jinak by takové příběhy nevznikaly. Co však pokaždé ze všech koutů nakonec vykoukne? Že je to proti Písmu svatému. Všichni opravdově věřící lidé patří k jedné Boží rodině a jsou zváni ke vzájemnému společenství u stolu Páně. Je jistě pravda, že se všemi nemůžeme budovat místní sbor – k tomu je třeba velké množství řezů v učení a v praktickém jednání. Avšak úctu a vzájemné společenství bratří a sester jsme všem vpravdě věřícím lidem dlužni.

Výše popsaný druh oddělení náš svět nepotřebuje. Také bratrské hnutí ho nepotřebuje a bylo by ušetřeno pověsti, že ve své historii příležitostně blížilo sektářské exkluzivitě. (To byl také důvod, proč se bratrské hnutí v polovině 19. století rozdělilo na „uzavřené/propojené“ a „otevřené“/nezávislé“. Otevření bratři přijali v Československu název Křesťanské sbory / Kresťanské zbory. Pozn. red.)

Omezení – ne všechno smí být

V minulých letech existovala řada seminářů, školení, konferencí atd., na kterých byly sborové tendence nebo teologické vývoje podrobně kriticky sledovány. Na některých jsem sám spolupracoval. Je to oprávněné a dokonce nevyhnutelné, neboť křesťanská scéna je obrovská, neuvěřitelně mnohohlasá a každému dostupná. Proto existuje potřeba orientace i povinnost ji poskytnout.

A proč se tento bod objevuje zde? Protože nestačí vykládat, co u jiných považujeme za povážlivé anebo tak nesprávné, že před tím musíme varovat. Můžeme přicházet s kritickými komentáři charismatického hnutí, bylo by to však málo, pokud bychom současně nehovořili o tom, jak žít s Duchem svatým, aniž bychom se stali příslušníky „charismatického hnutí“. Zcela pozitivně: vedení Duchem svatým je v Římanům 8 popsáno jako normální případ života, dokonce jako poznávací znamení záchrany. Jak tedy vedení Duchem prožíváme? Nemáme-li na to odpověď, bude ji nastupující generace hledat tam, kde se o Duchu svatém mluví nebo zpívá.

Proto bychom měli programy konferencí a seminářů pečlivě sestavovat. Nezaměřovat se jen na to, co jiní dělají špatně, to ještě není projev moudrosti. Ztotožnění se sborem nemůže stát na negativním obrazu nepřátel, které zavrhujeme. Dobrým řemeslníkem se nestává ten, kdo dokáže precizně vypočítat chyby jiných. Tím zakázku rozhodně nezíská.

ANDREAS EBERT
SLOUŽÍ SLOVEM
V BRATRSKÝCH SBORECH
A V BIBLICKÉ ŠKOLE
V BURGSTÄDTU
PERSPEKTIVE 03/2018,
STR. 28-30
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA

Vedomie vlastnej identity
ako pomôcka pri hľadaní hraníc

Cirkev je na tomto svete okrem iného na to, aby ľuďom zjavovala Pána Ježiša Krista (veď je Jeho telom a Jeho chrámom – Ef 1,22-23; 2,20-22), a aby niesla zvesť o Jeho diele spasenia (Mt 28,19-20; Sk 1,8). Do istej miery sa musí prispôsobiť prostrediu, kultúre, v ktorej sa nachádza, aby bola jej zvesť zrozumiteľná. A tiež musí chodiť na miesta, kde žijú ľudia bez Boha, pretože práve im je táto zvesť určená. Na druhej strane však musí Cirkev zostať Cirkvou – ľudom zvláštnym, oddeleným Bohu – inak by stratila schopnosť plniť svoju úlohu. Ako ale nájsť hranice, do akej miery sa okolitým ľuďom prispôsobiť a kedy sa naopak jasne oddeliť? Jednou z možností, a mám za to, že veľmi zásadnou, je poznanie vlastnej identity.

Kto som a kam patrím

Ak som uverila v Ježiša Krista, ak som prijala Jeho dar odpustenia a večného života, stala som sa súčasťou Jeho tela – Cirkvi. Ale viem presne, čo to znamená? Kým vlastne som a čoho súčasťou som sa stala?

O identite kresťana a Cirkvi sa dá veľa dozvedieť napríklad v liste apoštola Pavla do Efezu. Dalo by sa povedať, že Pavol v tomto liste zhrnul všetko dôležité, čo by kresťan mal a potreboval o svojej identite vedieť. Pre mňa osobne bolo štúdium tohto listu veľmi zaujímavé a podnetné.

Tento list hovorí veriacim ľuďom o ich minulom, súčasnom i budúcom postavení. O tom, odkiaľ vyšli, kým sa stali a čo všetko získali. Hovorí o Božom odvekom pláne s nimi, o spôsobe, akým ho zrealizoval, za akú cenu a s akým cieľom. Hovorí tiež o spôsobe, akým možno dôjsť k poznaniu a privlastneniu si týchto vecí. Nie je to totiž iba vec rozumu alebo logického myslenia. Viackrát sa v tomto liste píše o tajomstve, o zjavení, o spoluúčasti Svätého Ducha, o Božej moci, a tiež sa tu mnohokrát opakujú slová ako: z milosti, v Kristovi, skrze vieru...

Okrem identity jednotlivca sa Pavol v tomto liste pokúša priblížiť aj tajomstvo Cirkvi ako celku – čo je to Cirkev, koho sa týka, ako vznikla, ako by mala vyzerať, čo by sa malo a nemalo v jej vnútri diať.

Píše napríklad o zvláštnom paradoxe v Cirkvi – o potrebe rôznosti (rozličné schopnosti a úlohy jednotlivých údov) a zároveň o potrebe nerozlučnej jednoty. Vysvetľuje tiež, v čom táto jednota spočíva, prečo je pre Cirkev dôležitá a čo dokáže takú pestrú zmes jednotlivcov udržať pohromade.

Venuje sa tiež tomu, ako sa máme ako Cirkev správať. Ako sa majú prejavovať ***deti svetla*** a čo je pre ne naopak neprípustné. Následne sa venuje aj niektorým konkrétnym vzťahom: medzi mužom a ženou, medzi deťmi a rodičmi, medzi nadriadenými a podriadenými, alebo tu nájdeme aj zmienku o vzťahu k veciam (ako napríklad alkohol). Odkrýva tu aj tajomstvo toho najdôležitejšieho vzťahu: vzťahu tela a hlavy = vzťahu Cirkvi a Pána Ježiša Krista.

V závere listu apoštol Pavol venuje niekoľko veršov aj vzťahu Cirkev a svet. Upozorňuje nás, že pobyt v tomto svete je neustály boj a podľa toho máme byť oblečení, vystrojení. Vysvetľuje tiež, s kým máme dočinenia, proti komu vlastne bojujeme, a tiež odkiaľ čerpať silu do tohto boja.

Vyjadrovanie apoštola Pavla v tomto liste je ale trochu zložité, jeho vetné konštrukcie sú náročné na porozumenie (predovšetkým v prvej polovici tohto listu) a preto som pri jeho štúdiu siahla po doplnkovej literatúre. Veľmi dobre mi pomohla kniha od autora Tomáša Palu s názvom ***Poodhalené tajemství*** (KS Ostrava-Kunčičky, 2011, 190 strán). Nie je to žiadny vysoko teologický výklad, dosiahnuteľný len pre žirafy. Práve naopak, povedala by som, že je to veľmi jednoduchý, zrozumiteľný komentár pre obyčajné ovečky a tiež veľmi prakticky orientovaný na využitie daných myšlienok v každodennom živote kresťana a Cirkvi. Vďaka tejto knihe som mohla objaviť v liste Efezanom veľa vzácnych pokladov.

Identita ako vymedzenie hraníc

List apoštola Pavla do Efezu (a nielen on, ale aj mnohé ďalšie miesta v Novom zákone) je plný informácií o tom, kým sme ako jednotlivci aj ako Cirkev. Poznanie vlastnej identity je veľmi dôležité. Pretože ak viem, kto som, kam patrím a aké správanie tomu zodpovedá, potom ľahšie rozlíšim hranice, do akej miery sa môžem pri nesení evanjelia ľuďom okolo seba prispôsobiť a kedy sa treba naopak oddeliť.

Identita ako pečať

Poznanie identity, samozrejme, nie je len o rozoznávaní hraníc pri oddeľova-

ní a prispôsobovaní sa, ale má oveľa širší význam. Jednej policajnej dôstojníčky sa raz spýtali, čo znamená jej policajný odznak a ona na to odpovedala: *„Môj odznak má ľuďom naokolo ukázať, kto som, no zároveň má aj mne samej pripomínať, že tu mám prácu, že mám za úlohu pomáhať ľuďom, ktorým sa dejú zlé veci.“*

Jej odpoveď môže byť inšpiráciou aj pre nás kresťanov ako jednotlivcov i Cirkev ako celok. My máme tiež svoj „odznak“ – pečať danú Duchom Svätým (Ef 1,13). Táto pečať má ukazovať ľuďom naokolo (a tiež duchovnému svetu, tomu dobrému i zlému), kto sme, ku komu patríme a pod koho ochranou sa nachádzame. Pokiaľ, samozrejme, sme si tejto pečate vedomí a „nosíme“ ju na viditeľnom mieste. A zároveň má táto pečať pripomínať nám samotným, že tu máme prácu – pomáhať tým, ktorí hynú, aby našli cestu k životu.

Cirkev ako domáca základňa

Keď hovoríme o Cirkvi a o liste Efezanom, chcela by som spomenúť ešte jednu vec. Celkom v závere tohto listu Pavol vyjadruje jednu vzácnu a možno tak trochu opomínanú úlohu Cirkvi. Hovorí o tom, že kresťan (ako jednotlivec) potrebuje akési zázemie (spoločenstvo), kde sa uskutočňujú vzájomné modlitby a zdieľanie sa (Ef 6,18-22): *„...vytrvalo bdejte a prihovárajte sa za všetkých svätých, aj za mňa... chcem, aby ste vedeli, čo je so mnou, čo robím...“*

Náš pobyt v tomto svete je náročný, pretože už nie sme z tohto sveta, už doň nepatríme (Jn 17,16). Ako bolo vyššie spomenuté, pohybovanie sa v ňom je pre nás každodenný tvrdý boj. Preto potrebujeme okrem iného aj kvalitnú domácu základňu, kam sa po ťažkom boji môžeme vracať, a tou by mala byť práve Cirkev. V 3. kapitole tohto listu Pavol píše, že sme ako deti Božie našli nový domov (Ef 3,19): *„A tak teda už nie ste cudzinci a prišelci, ale ste spoluobčania svätých a členovia Božej rodiny.“* Túto skutočnosť pekne opísal autor spomínanej knihy *Poodhalené tajemství*. Dovolím si citovať:

Dovedeme dostatečně ocenit, co to znamená Boží rodina a nový domov? Jistě, v Církvi bývají i nedostatky. Mnohdy nám na našich sourozencích ve víře může ledacos vadit, na leccos můžeme mít různé pohledy. Ale jsme Boží rodina...

Domov je místo, kam se vracíme po celodenním shonu. Doma si můžeme odpočinout od starostí v zaměstnání a načerpat sílu k dalšímu životu. Doma očekáváme a většinou i nalézáme porozumění a pomoc našich nejbližších. Zde se můžeme svěřit se svými trampotami a obavami, a máme někoho, kdo nás povzbudí. Zde se můžeme sdílet i se svými úspěchy a radostmi.

Jak si počínáme v duchovní oblasti? Je shromáždění místem odpočinku, kde čerpáme sílu do dalšího boje, do našeho „zaměstnání“? Je místem, kde najdeme bratry a sestry, u nichž najdeme porozumění, kde se můžeme svěřit se svými obavami a kde najdeme posilu? Važme si tohoto krásného prostředí, které je hostům nedostupné. Tohle host neprožívá.

Autor ale pripomína, že táto minca má dve strany, že takéto domáce zázemie nevznikne samo od seba, ani sa samo nedokáže udržiavať:

Snažme se toto krásné prostředí nejen přijímat, ale i vytvářet a šířit, chovat se přívětivě ke svým bratrům a sestrám a nést jejich břemena... Jak by to vypadalo, kdybychom se doma chovali jako hosté? Kdybychom se posadili a čekali, že nás někdo obslouží? Ale večeři musí někdo uvařit, stůl se musí prostřít, nádobí umýt a pokoj uklidit... Stejně je tomu i v duchovním životě. Zde jsme domácí. Čeká nás práce, kterou je třeba vykonat. Jinak i zde bude nepořádek a chaos. Krásná rodinná atmosféra je podmíněna právě tím, že všichni přiloží ruce k dílu... Jsme si vědomi této stránky „domácích Božích“?

Jsme si zároveň vědomi toho, že jsme na této zemi cizinci a poutníci? Je dobře si tyto meze našeho života občas připomenout. Ďáblu se to občas daří zaměnit. Ve shromáždění, kde bychom měli být doma, se cítíme jako hosté, a ve světě, kde bychom měli být cizinci, se cítíme jako ryba ve vodě. Ke své vlastní škodě. (str. 53-55)

JANA ČÍŽOVÁ

Úkol bez hranic

Podmínky růstu sborů

2. díl

V posledním čísle začala tato série s odkazem na pět výzev Frederica Walravena, které jsou pro růst sborů zásadní:

1. Rozeznej odvážné vůdce, kteří mají vizi a vědí, kam musí sbory jít a jak tam přijdou.
2. Přijměte jako sbor Boží pověření, činit ze všech národů tohoto světa Ježíšovy učedníky.
3. Vytvořte ve sboru milosrdné ovzduší, místo zákonického klimatu, ve kterém existuje pouze „správné“ a „špatné“.
4. Buďte otevření změnám. Každý organismus se časem mění. Není-li změna akceptována, život mizí.
5. Promýšlejte trvale, stále znovu své učení o církvi (ekleziologii). Něco je jistě cenné, jiné je naléhavě nutné obnovit.

Prvním bodem, rozeznáním odvážných vůdců a jejich postavením do odpovědnosti, jsme se již zabývali. Druhý zní:

„Přijměte jako sbor Boží pověření, činit ze všech národů tohoto světa Ježíšovy učedníky.“

Nepochybuji o tom, že každý mně známý sbor by toto pověření okamžitě podepsal. Konec konců celé stovky sborů podporují lidi, kteří jsou po celém světě na cestách pro Ježíše, aby Boží slovo proniklo mezi lidi. To je velkolepé a velmi důležité. Bylo by však fatální, kdyby se pro lidi „doma“ toto pověření omezilo na to, že budou pravidelně dávat peníze na spolupracovníky v celosvětové misii. Poslání by pak bylo jen „trvalým příkazem“.

Trvalý příkaz anebo pověření?

Něco je špatně. Zatímco se pracovníci v cizině ze všech sil věnují zakládání a upevňování sborů, doma probíhá pouze program, zajišťující pravidelné bohoslužby a biblické hodiny, který nemá nic společného s angažovaností pro lidi bez Ježíše.

Podle mého názoru nám Bůh právě posílá „národy světa“ do naší země. Teď už misie neznamená let přes moře do exotiky vzdálených zemí, nýbrž misií je soused odnaproti a uprchlý člověk, kterého potkávám při nákupech. Nejpozději teď je třeba misie všech: nejen zapojení misionářů v zámoří, ale také každého člena sboru, který zůstal v Německu.

Překročit hranice

V Janově evangeliu 4 čteme napínavou zprávu o tom, jak Ježíš vysvětloval evangelium ženě cizince. Ačkoliv Ježíš své vlastní učedníky rozeslal s posláním přinášet dobrou zprávu jenom izraelskému národu (Mt 10,6), pouští se do rozhovoru se Samařankou. Ani tato žena, ani později učedníci to neschvalovali. Ježíš překročil kulturní hranice: jako židovskému muži mu nebylo dovoleno mluvit s ženou o samotě a také mu bylo zakázáno poskvrnit se stykem s nežidem. Ježíš ignoruje obě hranice a odvážně překračuje pravidla, protože mu jde o záchranu lidí. Učedníci se dostávají do trapné situace (J 4, 27): *„Vtom přišli jeho učedníci a divili se, že rozmlouvá s ženou. Nikdo však neřekl `nač se ptáš´ nebo `proč s ní mluvíš?´“*

Když je misie trapná

Trapnost této scény si dokážeme živě představit: Ježíš tu sedí v rozhovoru s ženou, dvanáct učedníků se vrací z nákupu, těší se již na společný oběd s Ježíšem, zůstávají ale stát pár metrů opodál, koukají na zvláštní dvojici a nic neříkají. Nechápou, jak může být jejich učitel sám v hovoru se ženou a k tomu ještě ze Samaří! A co ještě horšího: Teď ani oni sami nemohou se svým učitelem společně jíst. Krásné společenství je vážně narušeno trapnou cizinkou.

Žena samozřejmě cítí děsivost situace a utíká pryč, nechává tu dokonce stát svůj džbán na vodu (J 4,28). Misijní rozhovor je rázem u konce. Zdá se, že se učedníkům ulevilo, že je teď zase všechno jako dřív. Žádné vyrušování, žádné kulturní faux-pas, žádní špatní lidé ve špatnou dobu na špatném místě – teď se konečně může jíst (v. 31): “Mistře, pojez něco!” Ježíš ale dává jasně najevo, že pro něj je něco mnohem důležitějšího (J 4,34-38):

„Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo. Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohleďte na pole, že již zbělela ke žni. Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromažďuje úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozsévač i žnec. Přitom je pravdivé rčení, že jeden rozsévá a druhý žne. Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.“

Žeň má přednost

Zde se nejedná o půst nebo podobné náboženské úkony. Jde spíše o to, abychom poznali, co má právě od Boha přednost, a tuto Boží vůli nadřadili nad všechno ostatní. Jasně, Samaří nebylo pracovní oblastí učedníků. Je-li tam však žeň již zralá, pak z ní Ježíš činí pracovní náplň učedníků. Neměli bychom žnout jen tam, kde jsme sami seli, ale tam, kde je žeň zralá. Bůh v tom nevidí podvedení někoho, kdo tu práci připravil. Naopak: je to naléhavý závazek církve, aby reagovala na zralost pole a sklízela úrodu, lhostejno, zda k tomu předem nějak přispěla či nikoliv. Je však očividně těžké prorazit rutinu, vlastní kulturní myšlení a oblíbené zvyky, nebo dokonce „tradici“, když to „žeň“ činí naléhavým.

Vzpomínám na svůj rok praxe na zemědělském hospodářství. Byla zde nebezpečná rutina, jak a kdy má každý den začínat a končit. Jen o žních bylo všechno jinak. Vstávat dřív, snídat jinak, pracovat déle, využít dne a bez ohledu na vlastní únavu držet hubu a krok. Není divu, že se dožínky tolik slavily, a to i v Bibli (např. letnice).

Co to znamená konkrétně pro naše poslání?

1. *„Pozvedněte zraky a pohleďte na pole!“* **Dávejme jako sbory pozor na Boží úkol a tím i na lidi, kteří nás právě potřebují a jsou otevření pro evangelium.** Dlouhou dobu byla tato pole ke žni někde na jižní polokouli, ale mezitím je stále více otevřených lidí mezi migranty, ale dokonce také v různých kruzích „Němců“. Pro koho zde jsme? Koho nám klade Bůh na srdce, kdo potřebuje světlo a sůl? Jak by vypadala naše sborová práce, kdybychom ji plánovali zcela nově s touto otázkou v srdci?
2. *„Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo.“* **Definujme si znovu, z čeho žijeme: z toho, abychom plnili Boží úkol!** Z čeho tedy nežijeme? Z rutiny, ze stále stejných programů, z naplnění zbožných očekávání, ze zvyků a mravů naší kultury. Jak by vypadala naše sborová práce, kdybychom před příští plánovací schůzí věnovali delší čas modlitbě, ve které bychom se ptali na Boží vůli pro nás a ve chvíli ztišení před Bohem ho pozvali, aby k nám promluvil?
3. *„Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali.“* **Nechápejme evangelizaci jen jako projekt jednotlivce nebo jen vašeho sboru.** Když Duch svatý vede člověka k Ježíši, spolupůsobí mnoho faktorů a také dalších lidí. Počínaje u rodičů, školy, okolí, možná dobré knihy, filmu, dobře udělaného letáku či zajímavého představení, oslovující bohoslužby, dojímavého koncertu, celé řady do hloubky jdoucích rozhovorů, přes modlitební kroužky za lidi v našem místě, veřejnou angažovanost pro město nebo vesnici, praktickou pomoc až k bodu, kdy někdo dá jasnou odpověď na otázku člověka po smyslu života: mnozí se podílí na tom, že člověk nakonec pozná Ježíše Krista jako Vykupitele. Proto je evangelizace tak rozmanitá a pestrá. Mělo by zde spolupracovat co možná nejvíce křesťanů jednoho města. Kdo potom přivede člověka k víře, a který sbor se ho nakonec ujme, pak vlastně nehraje žádnou podstatnou roli: *„Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromažďuje úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozsévač i žnec. Přitom je pravdivé rčení, že jeden rozsévá a druhý žne.“*
4. *„Mistře, pojez něco!“* **Zastavme se tu a tam a zkusme zbilancovat, zda ještě máme správné priority.** Kolik času, síly, aktivit, peněz a lásky věnujeme úkolu zasáhnout všechny národy? Jak je postavena naše bohoslužba? Anebo jaké představení je vůbec zamýšleno k tomu, aby sem přišli „pohané“? Učedníci reagovali tak jako vždycky a v jejich jednání není žádné viditelné pochybení. Naše bohoslužby nejsou přece „chybou“. Náš zbožný program je míněn dobře a osvědčil se. Hodí se však k lidem, které bychom chtěli zasáhnout? Pomůže křesťanům růst ve víře a v následování? Jak by vypadal náš sbor, kdybychom všechny programy poté prozkoumali, zda odpovídají potřebám lidí, kteří ještě hledají Ježíše?!
5. *„Nikdo však neřekl `nač se ptáš´ nebo `proč s ní mluvíš?´“* **Přezkoušejme s odvahou, zda naše kulturní ražení nestojí v cestě k tomu, abychom lidi zasáhli evangeliem.** Tak jako byli učedníci kulturně slepí vůči bídě Samařanů, mohlo by tomu tak být i s námi. Jistě to nejsou naše předsudky vůči ženám nebo „Samařanům“, které nás odvádí od toho, abychom jim přinesli evangelium. Možná to jsou však naše předsudky vůči islámu, které nám brání v tom, abychom začali s muslimy mluvit, možná naše předsudky vůči homosexuálům, které nám vsouvají pocit, že jim tak jako tak nemáme co říci o Boží lásce. Samozřejmě nemají všechna náboženství pravdu, samozřejmě není správné každé kulturně akceptované jednání. Jak by vypadal náš sbor, kdyby – na bázi evangelia a hodnot Bible – překročil kulturní hranice, aby zasáhl Boží láskou lidi kolem nás?

Přeji vám odvahu, připustit si tyto otázky a rozhovořit se o nich ve vašem sboru.

ULRICH NEUENHAUSEN
VEDOUCÍ FÓRA WIEDENEST
OFFENE TÜREN 3/2016, STR. 4-6
PŘELOŽIL T. PALA

Svědectví o hledání pravdy

Od doby, co jsem začal chodit do školy, jsem o spoustě věcí hodně přemýšlel. Ze začátku jsem jen pobíhal s kamarády po sídlišti a od 5. třídy jsem se začal věnovat četbě knih různých žánrů. Poté, co jsem obdržel pár pětek za to, že jsem si nevedl záznamy o četbě, jsem si čtenářský deník pořídil a začal do něj psát. Zapisování mě však po přečtení několika stovek knih přestalo bavit stejně jako jejich počítání. Knihy se záhy začaly hromadit v domácí knihovničce a hromadí se tam vesele dál. Jenže tenkrát mi vyvstal jeden problém. Čím více jsem četl, tím více jsem byl z přečteného textu zmatený.

Po roce 1989 jsem v té záplavě knih a informací ztrácel přehled, kde se vlastně nachází pravda. Existuje vůbec Bůh? Které náboženství je to pravé? Proč si lidoví léčitelé tak protiřečí? Nezkusit to s energií a proutkařením? Jak je to s převtělováním (reinkarnací)? Jak správně meditovat? A co můj osud nebo snad karma? Také vlna pozitivního myšlení mne hodně ovlivnila, leč trvala jen chvíli, nějaký ten měsíc.

Byl jsem mladý, nezkušený, před vojenskou službou a chtěl jsem přijít na kloub všem záhadám. Nejen o tom všem číst, ale vyzkoušet si to. Získané informace uvést do praxe. Jednou v noci, jsme šli s kamarády v lese vyvolávat ducha zemřelého hajného. Měl tam u cesty pomníček. Všichni jsme se před tím posilnili alkoholem, a když došlo na vyvolávání a také potom, začaly se dít v mém životě podivné věci, trochu nadpřirozené.

Snad od té chvíle, snad už dříve, mne začal provázet takový podivný strach, úzkost, deprese, pověrčivost a jiné negativní tělesné i duchovní projevy. Po nějakém čase se má duše také začínala vzdalovat od mého těla. Četl jsem o tom a teď to i zakoušel, ale to už jsem věděl, že něco není v pořádku. Nemohl jsem to ovládat a mít nad tím kontrolu. Také moderně podávaná telepatie a telekineze mne víc a více vyčerpávala. Můj zhoršující se zdravotní stav a vyčerpání mne provázelo od samého rána do večera a já byl v koncích. Ani sny jsem neměl klidné. Myslí mi kolovala spousta rozporuplných myšlenek a názorů. Co kniha, to jiný náhled na problém, někdy úplně protichůdný.

Kde je vlastně pravda? Co bude po smrti? A tehdy na posteli, v noci, v beznaději jsem vyslal úpěnlivou modlitbu: „Bože, jestli existuješ, dej se mi poznat a pomoz mi. Já jsem v koncích!“

V pátek večer jako každý jiný pátek jsme šli s kamarádem do hospody. Popíjeli pivo a debatovali. Možná jsem měl už v sobě třetí či čtvrté pivo, nevzpomínám si, když tu si k našemu stolu přisedla taková mladá pěkná holka. Vytáhla z tašky Bibli a začala si ji před námi číst. Hned jsme se s ní dali do řeči, stejně jsme nic kloudného neměli na práci. Po hodince debata skončila a na rozloučenou mi osobně řekla, abych si četl v Bibli Nový zákon. To jsem posléze doma, následující den po vystřízlivění, učinil.

Začal jsem číst Matoušovo evangelium, pokračoval Markem, Lukášem a Janem, až jsem postupně přečetl celý Nový zákon. Slova z knihy ke mně začala promlouvat, zvláště ta o Ježíši. Ten dělal tak neuvěřitelné zázraky, uzdravení a jiné divy, že jsem žasnul. U léčitelů jsem se s takovou mocí a slovem pravdy nesetkal. Začal jsem přijímat a cítit, že zde nalézám pravdu. Navštěvoval jsem domácí skupinky, kde se debatovalo nad Božím slovem, a já tam dostával základní odpovědi na své otázky. Ač jsem se moc neptal, styděl jsem se, přec mi už předem odpovídali na to, co jsem uchovával ve své mysli. Další četbou jsem pronikal hlouběji a hlouběji do otázek jako třeba: Co bylo na počátku stvoření a co bude na konci světa? Zajímala mne potopa a její důkazy a taky otázka: Jak si vlastně duchovně stojím? A tenkrát jsem se rozhodl, učinit konec starému hříšnému životu a začít nový s Ježíšem Kristem. S tím Ježíšem, který vstal z mrtvých a žije dodnes. Toť začátek mé duchovní pouti.

Zatím se nenašla jiná kniha, kromě Bible, která by zodpověděla všechny mé zásadní životní otázky. Dnes už vím, že se ani žádná jiná nenajde. Čtu pořád dál, čtu i z jiných knih a přibývá jich, ale u Bible poznávám, že je jedinečnou knihou knih a vždy vede k pravdě. Kdo myslí jinak, ať mu to živý Bůh objasní. Stačí o to požádat, jako já tenkrát v noci.

ALEŠ HROMEK

ZJEVENÍ – kniha, jež činí člověka šťastným

10. díl

Konečné rozhodnutí (Zj 10)

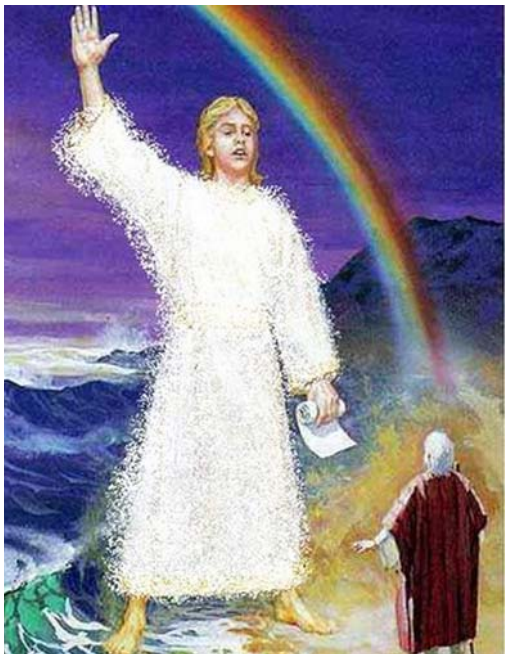

Když lidé po těchto hrozných ranách definitivně odmítnou činit pokání, přijde také definitivní Boží rozhodnutí. Až dosud si Bůh dával na čas. Když „konci časů“ rozumíme jako době, během které Bůh varuje a vyzývá lidi k pokání, aby spolu s ním žili v jeho království, pak se tento „konec časů“ hezky prodloužil. Již apoštol Jan ve svém prvním listě (1J 2,18) napsal: *„Dítky, nastala poslední hodina; a jak jste slyšeli, že přijde Antikrist, tak se nyní vyskytlo mnoho antikristů; podle toho víme, že nastala poslední hodina.“*

Současným jazykem bychom nejspíš řekli, že je „za pět minut dvanáct“. Ve starověku se čas neměřil v minutách nýbrž v hodinách. Poslední hodina je časem bezprostředně před koncem. To, že se tato doba natáhla již na 1900 let, se připisuje, jak je uvedeno výše, Boží trpělivosti a shovívavosti.

Díky postojům lidí popsaným ve Zj 9,20-21 „sud“ zcela zřetelně přetekl a čas se naplnil. Přesně tehdy, kdy už nebude misie možná, protože lidé už nebudou odpovídat, nastolí Bůh konec. Tento konec nebude jen stručně odvyprávěn, nýbrž slavnostně uveden. Obrovský anděl sestoupí z nebe. Zde se neobjeví poslové podobní lidem. K tomuto poslednímu a rozhodujícímu poselství lidem vyšle Bůh neuvěřitelně mocnou bytost s nohama z ohně, tváří jak slunce a duhou lesknoucí se nad jeho hlavou. Jeho poselství nebude šeptáno do ucha či vyprávěno v malé skupince lidí, ale bude jako lví řev (Zj 10,5-7):

„Potom anděl, kterého jsem viděl stát na moři i na zemi, pozvedl svou pravici k nebi přísahou při tom, který je živ na věky věků, který stvořil nebesa, moře a všecko, co je v nich, potvrdil, že lhůta je u konce; ve dnech, kdy zazní polnice sedmého anděla, naplní se Boží tajemství, jak je Bůh oznámil svým služebníkům prorokům.“

Lhůta uběhla. Žádný čas už nezbývá. Nastal konec. Od této chvíle už není návratu. Toto rozhodnutí extrémně zesiluje přísaha. Je neměnné a nic s ním nepohne.

Těžké k polknutí

K tomu přistupuje ještě jeden symbol, který známe už od proroka Ezechiela: Jan musí sníst svitek knihy.

Ezechiel viděl v jedné z vizí Boží ruku. Natáhla se směrem k němu a nabídla mu svitek knihy. Vypadal jako ten ze Zj 5, byl popsán z obou stran (Ez 2,8-10). Ezechiel zmiňuje i obsah: žalozpěvy, lkání a bědování. Jsou to tklivé a naříkající modlitby Božích lidí, jimiž je ta kniha popsána. To jsou důvody, proč vlastně dochází k soudu nad Izraelem, k exilu. To, že Ezechiel musí svitek knihy sníst, jasně ukazuje, že poselství už nelze změnit. Ezechiel je zcela přijal za vlastní a je zavázán zvěstovat jen toto poselství. Dvakrát ho Bůh varuje před tím, aby z něj něco nezamlčel (3,21 a 33,8). Janovi se ve Zjevení 10 vede téměř stejně.

Oběma prorokům Bůh zřetelně řekl, že jeho rozhodnutí je neodvolatelné. Proto jsou oba proroci s poselstvím spojeni. V případě Ezechiela šlo o rozhodnutí nechat Judu padnout do rukou Babyloňanů. Jeruzalém byl pobořen, chrám zničen a Židé odvedeni do Babylónu. Toto rozhodnutí bylo pro Ezechiela již definitivní. On sám patřil k první skupině Židů, kteří byli odvedeni do Babylónu již deset let před zničením Jeruzaléma. Z exilu v Babyloně napsal Ezechiel své poselství Židům, že se Bůh vzdal chrámu, a tak ho dá zničit.

Podobně Jan obdržel definitivní poselství, avšak ne pro Izrael, nýbrž pro celý svět. Bylo to privilegium obdržet od Boha jako první toto poselství – sladká chuť v ústech – zároveň je to drsné, jak se vše blíží konci a utrpení miliard lidí má dopadnout na lidstvo – to Janovi skutečně ztěžklo v žaludku.

Desátá kapitola tvoří v ději knihy Zjevení důležitý řez, je bodem zvratu. Dříve než bude přece jen popsán skutečný konec, následuje detailní pohled na konec věků ve Zjevení 11-14. Teprve od 15. kapitoly bude připraveno konečné zničení zla.

ULI NEUENHAUSEN
PŘELOŽIL JAROMÍR ANDRÝSEK

Ezechiel 3	Zjevení 10
v. 1-3 Řekl mi: „Lidský synu, sněz, co máš před sebou, sněz tento svitek a jdi, mluv k izraelskému domu.“ Otevřel jsem tedy ústa a on mi dal ten svitek sníst. Řekl mi: „Lidský synu, nakrm své břicho a naplň své útroby tímto svitkem, který ti dávám.“ Snědl jsem jej a byl mi v ústech sladký jako med.	v. 9-10 Přistoupil jsem tedy k tomu andělu a požádal ho, aby mi tu knihu dal. Řekl mi: „Vezmi ji a sněz; v žaludku ti zhořkne, ačkoli v tvých ústech bude sladká jako med.“ Vzal jsem tu knihu z ruky anděla a snědl ji; v mých ústech byla sladká jako med, ale když jsem ji pozřel, zhořkla mi v žaludku.
v. 4 Řekl mi: „Lidský synu, nyní jdi k izraelskému domu a mluv k nim mými slovy.	v. 11 Tehdy jsem slyšel: „Je třeba, abys znovu prorokoval proti mnoha národům, kmenům, jazykům i králům.“

Čítajme aj päť kníh žalmov

Úvaha o tom aký je ich charakter, obsah a význam v Biblii

Biblia ako zbierka kníh.

Obvykle sa hovorí a píše, že ***Biblia je*** zbierka 66 kníh, z ktorých 39 tvorí Starý zákon (SZ) a 27 Nový zákon (NZ). Správnejšie je povedať, že je to ***zbierka kníh a spisov***, lebo niektoré krátke listy apoštolov i krátke prorocké spisy ťažko možno nazvať knihami v súčasnom ponímaní. V uvedenom počte ***Žalmy sú predstavené ako jedna kniha***. Keď ju však čitateľ Biblie začne čítať a pokračuje až k jej koncu, prichádza postupne k nadpisom ***Prvá – Druhá – Tretia – Štvrtá – Piata kniha žalmov,*** ktoré oddeľujú jednotlivé časti tejto knihy. A tak zistí, že to vlastne nie je jedna kniha, ale ***5 kníh, ktoré boli spojené do jednej.*** Keď sa tento počet kníh vezme do úvahy, tak v Starom zákone je nie 39, ale 43 kníh a v celej Biblii je nie 66, ale 70 kníh. Možno si pomyslíme, že je to iba formálna záležitosť, veď napríklad židovskí učenci pospájali knihy Starého zákona tak, aby ich bolo 22 podľa počtu písmen ich abecedy. Ale hlbší pohľad na túto skutočnosť nám ukáže, že to nie je jedno.

Ten hlbší pohľad nám umožní ***duchovný význam čísel***, ktorými je pretkaný text Biblie. ***3*** je v nej číslo trojjediného Boha, ***6*** číslo človeka v jeho porušenosti a nedokonalosti, ***7*** je číslo Božej dokonalosti. ***10*** ukazuje na ucelený a uzavretý celok a poriadok, zatiaľčo ***11*** je číslo nedokonalosti a nedostatku. ***Počet 70*** je násobok 7x10 a ***hovorí o Biblii ako o Bohom usporiadanom a uzavretom dokonalom celku***. Oproti tomu ***66*** by zobrazovalo jej dvojnásobnú nedokonalosť (v SZ i NZ) a ako ***6x11*** i nedostatok, oboje zapríčinené nedokonalými ľuďmi, ktorí ju napísali.To je však nemožné, vzhľadom k tomu, že jej prvotným a zodpovedným autorom i redaktorom a vydavateľom je Boh. Preto môžeme oprávnene povedať, že ***Biblia je zbierka 70 kníh a spisov.*** Povšimneme si aj to, že ***5 kníh žalmov má svoj skorší proťajšok – 5 kníh Mojžišových*** na začiatku Biblie. V ďalšom uvidíme ***zaujímavé podobnosti*** medzi týmito dvojimi knihami v ich poradí od prvej po piatu.

Žalmy ako osobitný druh kníh v Biblii

Žalmy v Biblii predstavujú svojím obsahom osobitný a jedinečný druh kníh tým, že ***sú veľmi subjektívne – vyjadrujú osobné pocity ich pisateľov a skladateľov*** v ich vzťahu k Bohu, k sebe samým a k druhým ľuďom. Podľa formy ***patria k básnickým knihám Starého zákona*** spolu ***s knihou Jób, Prísloví, Kazateľ, Veľpiesňou*** a s niektorými prorockými knihami alebo ich časťami. Nepoužíva sa v nich rým ako v našej klasickej poézii, ale takzvaný ***paralelizmus – súbežnosť myšlienok*** vo dvoch prípadne troch nasledujúcich vetách verša. Boli to ***spevy pri hudbe*** na strunových aj iných nástrojoch. Podľa ich obsahu možno ***žalmy*** rozdeliť na ***vzývajúce, nárekyy, svedecké, vyučujúce, ďakovné a chváliace Hospodina.*** Mnohé z nich sú ***modlitby***. Spievali a hrali ich obdarovaní a cvičení speváci a hudobníci spomedzi levitov v jeruzalemskom chráme. V ďalšom sa veľmi stručne zamyslíme nad ich rozdelením, charakterom a obsahom v ich piatich knihách.

Prvá kniha žalmov: žalmy 1-41

Všetky sú to žalmy Dávidove. Ospevujú jeho osobné príbehy a to, ako ich prežíval. Zrkadlí sa v nich jeho vzťah k Hospodinovi a Jeho dielam, k Božiemu ľudu i jeho nepriateľom. Bolo v nich počuť jeho radosť v Bohu i volanie k Nemu v úzkosti, ale i vďaku Jemu za Jeho ochranu, pomoc a vernú lásku. Zaznieva v nich Dávidovo svedectvo o Hospodinovi aj proroctvá o Jeho Mesiášovi.

1. kniha Mojžišova sa nazýva po hebrejsky ***Berešít – Na počiatku.*** V nej začínajú dejiny ľudstva prvým mužom – Adamom, ktorý bol Hospodinom požehnaný a blažený v záhrade Édene, kde mal v nevinnosti vzácne spoločenstvo s Ním. Kniha končí Jozefovým proroctvom, ktoré vzišlo ***z jeho dôvery v Hospodina: že vyvedie Izraelcov z Egypta a dovedie ich do zeme ich otcov***.

1. kniha žalmov začína požehnaným a blaženým mužom, ktorý má záľubu v Hospodinovom zákone a cez jeho čítanie a modlitbu má duchovné spojenie s Ním. Kniha končí Dávidovou ***dôverou,*** že ***Hospodin ho*** ochráni, zachová ***a dovedie pred svoju tvár,*** kde bude žiť naveky.

Druhá kniha žalmov: žalmy 42-72

Žalmy 42-49 zložili, spievali a hrali synovia Kórachovi. Iste s veľkou vďačnosťou Hospodinovi za to, že ich predkovia nezahynuli so svojím bezbožným otcom Kórachom, ktorý sa vzbúril proti Mojžišovi a Hospodinovi. (4M 16,32; 26,11) Žalm 50 je Azafov a je vyučujúci. Žalmy 51-72 sú Dávidove a súhrnne sú označené ako modlitby Dávida, syna Izaiho. (Ž 72,20)

2. Kniha Mojžišova sa po hebrejsky volá ***Šemót – Mená.*** Začína sa menami 12 Jákobových synov.. Podľa nich bolo nazvaných 12 izraelských kmeňov. Boli vyvolení v Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi, aby z nich vzišiel Hospodinov vyvolený národ – Izrael. Ten mal ***hlásať Jeho slávu a lásku*** ostatným národom. Kniha končí tým, že ***Hospodinova sláva naplnila stán zhromaždenia***.

2. kniha žalmov začína žalmami ***synov Kórachových.*** Tí boli vo svojich predkoch zachránení z milosti, ***aby zvestovali*** spevom a hudbou žalmov ***Hospodinovu lásku, milosť, moc a slávu***. Kniha končí žehnaním menu Hospodinovej slávy a žiadosťou, ***aby celá zem bola naplnená Jeho slávou***.

Tretia kniha žalmov: žalmy 73-89

Žalmy 73-83 sú Azafove, prípadne zložené na jeho melódie. Žalmy 84, 85 a 87, 88 sú od synov Kórachových, Ž 88 je od Hémana. Žalm 86 je Dávidov, žalm 89 od Étana Ezrachitského.

3. kniha Mojžišova má v hebrejčine názov ***Vajjikrá***, čo znamená ***povolal***. Hospodin povolal Mojžiša k stánu zhromaždenia a prikázal mu, aká má byť ***svätoslužba Izraelcov*** Jemu. (3M 1,1) ***Tú viedli traja kňazi – Áron a jeho synovia Eleazar a Itamar***, ktorým pri nej pomáhalo mnoho levitov. Kniha končí ***pripomenutím***, že jej obsah tvoria prikázania, ktoré Hospodin dal Mojžišovi na Sinaji.

3. kniha žalmov. Hospodin povolal skrze kráľa Dávida ***troch vedúcich hudobníkov a spevákov*** z pokolenia Léviho: ***Azafa, Hémana a Jedutúna, aby viedli hudbu a spev pri svätoslužbe***. V nej im pomáhali ich synovia i vnuci. O nich troch je povedané, že pri hudbe prorokovali. Kniha končí prosbou k Hospodinovi, aby ***sa rozpomenul*** na svoj ľud v jeho úzkostiach a núdzi.

Štvrtá kniha žalmov: žalmy 90-106

Žalm 90 je Mojžišova modlitba. Žalmy 91-100 sú bez autorov, takisto žalmy 102, 104-106. Žalmy 101, 103 sú Dávidove, druhý z nich je veľmi známy ďakovný žalm.

4. kniha Mojžišova sa po hebrejsky nazýva ***Bemidbar – Na púšti.*** Opisuje cestu Izraelcov po púšti – z Egypta do zasľúbenej zeme, Kanánu. Hovorí o mnohých únavných pochodoch národa, boji, zastávkach a odpočinutiach na nej. Tiež ***o svätoslužbe Hospodinovi a o spojení národa s Ním.***

4. kniha žalmov: Žalmy 90-106 hovoria o ceste a živote Božieho ľudu na púšti tohto sveta, o jeho radostiach, bojoch i utrpení ***o službe Bohu, spoločenstve s Ním i vzájomnom***.

Piata kniha žalmov: žalmy 107-150

Žalmy 108-110, 122-124, 133, 138-145 sú Dávidove, Žalm 127 je Šalamúnov. Ostatné žalmy sú bez pôvodcov. Žalm 110 je prorocký o Mesiášovi. Žalm 117 je najkratšia kapitola v Biblii (2 verše). Žalm 119 je najdlhšia kapitola v Biblii (176 veršov). Žalmy 120-134 sú takzvané ***piesne stupňov*** alebo ***piesne pútnikov*** na cestu do Jeruzalema.

5. kniha Mojžišova, nazvaná hebrejsky ***Devárím - Reči,*** obsahuje Mojžišove reči k novému pokoleniu Izraelcov za Jordánom, pred ich prechodom do zasľúbenej zeme. V nich im pripomína najprv ***cestu*** ich otcov aj ich s nimi ***po púšti*** od vrchu Sinaj až k Jordánu. Potom víťazné boje s amorejskými kráľmi Síchonom a Ógom. A za tým Zákon a príkazy v ňom aj ***Hospodinovu veľkosť, moc a slávu i lásku k Jeho ľudu***, ktorá sa v ňom zrkadlí. Kniha končí Mojžišovým ***požehnaním od Hospodina*** jednotlivým kmeňom a celému Izraelu.

5. kniha žalmov začína v Žalme 107 spevom ***o ceste Izraelcov po púšti***. Pokračuje ďalej ***zápasom námorníkov s vlnami rozbúreného mora***, ktoré v Písmach predstavuje ***pohanské národy***. A potom vo všetkých žalmoch spieva ***o Hospodinovi, Jeho veľkosti, moci, sláve a láske k Jeho ľudu***. Kniha končí v žalmoch 148-150 opakovanou výzvou: ***Chváľte Hospodina!*** – za Jeho milosť a požehnania.

Osobné svedectvo a povzbudenie

V roku 1957 som dostal od brata Dr. Jana Zemana ***malú knižočku s názvom Žalmy***, ktoré on preložil do modernej češtiny. Odvtedy som si po mnoho rokov čítal Žalmy podľa rozvrhu ***Jednou za rok Žalmy,*** ktorý on k nim vypracoval. Najprv z toho jeho prekladu, potom i v Kralickej biblii a neskôr v slovenskom Roháčkovom preklade. A čítam ich tak i teraz, po uplynutí 62 rokov. A vždy znova ma oslovujú Božou mocou i krásou, ktorá z nich plynie do mojej mysle, duše a srdca. Vždy znova ma oslovuje vzťah žalmistov k Hospodinovi, ktorý sa nám stal Otcom skrze Pána Ježiša.

Čítajme radi žalmy. Počúvajme z nich reč Hospodina, nášho Boha. Stotožňujme sa vďačne so všetkým tým dobrým a krásnym, čo žalmisti vyjadrovali o Ňom a vo vzťahu k Nemu. A pridávajme k tomu naše vlastné prosby aj vďaky a chvály za všetko, čo pre nás vykonal v Kristu.

JÁN HUDEC

Jak žijeme v Brně

Je sobota odpoledne, zazvonil mi telefon a sestra Irena Zemanová mi klade otázku, co mám v plánu na dnešní slunečné odpoledne. Odpověděla jsem, že odpočívám. Další dotaz byl, zda bych mohla napsat pár slov o našem shromáždění, kam už asi čtyři a půl roku chodím. A tak píšu.

Díky mé dlouholeté kamarádce a jejímu manželovi jsem měla možnost těsně po Novém roce 2014 začít chodit do Křesťanského sboru Brno, který sídlí na Šámalově ulici v Židenicích. Je to sbor, ve kterém se setkávají věřící všech generací. Když jsem přišla poprvé, zaujala mne vstřícnost lidí, kteří mne vítali podáním ruky a úsměvem. Zhruba jsem věděla, jak bude celé nedělní shromáždění probíhat, ale byla jsem velmi mile překvapena tím, jak je vše propojeno, jak má vše svůj řád. Později jsem se dozvěděla, že je vše řízeno Duchem svatým. Tehdy mi však tento pojem nic neříkal. Líbilo se mi, jak sedí bratři vpředu a střídají se v modlitbách, nebo v zadávání písní ze zpěvníku Písně nového života. Teď se zpívají i písně, jejichž slova se promítají na zeď, proto je někteří nazývají „zďovky“.

Už tehdy jsem zaznamenávala jména bratří jako Karel Kořínek, Petr Zeman, doktor Jan Zeman, Mirek Osouch a jiná. Tito zesnulí bratři, kteří stáli v průběhu let při shromáždění, jsou občas v proslovech připomínáni. Každopádně po vcelku pravidelných návštěvách, i díky přátelům, jsem mohla přijmout Pána Ježíše Krista do svého srdce jako Pána a nechat se spolu s kamarádkou 25. května 2014 pokřtít ponořením do vody.

Velice se mi líbili a líbí starší bratři, jejich moudrost a vážnost. Nejvíc si vážím bratra Jana Kašparce a Jiřího Krejčího, který nás s manželem mimo jiné oddával.

Ne všechny židle bývají obsazeny. Některé bratry a sestry Pán odvolal, někteří již pro své stáří nemohou fyzicky shromáždění navštívit. Jsme s nimi spojeni modlitbami a je to na nás, abychom tyto bratry a sestry navštěvovali. Nepravidelně se scházíme u sestry Mačtové, Fasurové a dojíždíme do Blanska za sestrou Pytelovou. Ta je už zcela nevidomá a pro svůj věk žije v Domově důchodců. Dokud mohla, dojížděla i s manželem do shromáždění do Brna, ale to už je prý hodně dávno.

Každé shromáždění se nahrává. Kdo z nemocných má počítač, může bohoslužbu poslouchat hned v den, kdy proběhla. Jinak se dva měsíce vejdou na jeden kompaktní disk (CD), a ten si někteří rádi vyžádají. Zajímavou službu dělá sestra Libuška Kožinová. Během shromáždění si píše, dělá si poznámky ze služeb Slovem. Když přijde domů, sedne, vezme telefon a podle paměti a poznámek převypráví, co slyšela, třeba Martě. Ta to poví hned dál. Jsme vděčni za telefon, protože ti naši starší a nemocní zůstávají jeho prostřednictvím v častém kontaktu. Mohou se sdílet nejen se svými starostmi a problémy, ale i s tím, co slyšeli v kázání.

Ale abych se vrátila ke shromáždění. Setkáváme se pravidelně třikrát v týdnu. V neděli dopoledne probíhá společná Památka Páně a vyučování, ve středu biblická hodina a v pátek modlitební. Také u nás v Brně funguje nedělní škola pro děti a že jich u nás je! I starší děti, které si říkají Poutníci, zde mají své vyžití, pobyty a různé akce. A nechybí ani generace mládeže, většinou se jedná o vysokoškoláky, ne všichni jsou z Brna. Také máme „měsíční“ shromáždění, které bývá spojeno se společným obědem a kávou i něčím sladkým k ní. To navštěvují také bratři a sestry z okolí Brna.

V zajištění oběda se střídá pět aktivistů: Krejčí, Raušovi, mládež, Poutní-

ci a skupina sester. „Kavárna“ probíhá pravidelně po nedělním shromáždění, zajišťuje ji mládež. Je to příležitost k setkání a povídání.

Příležitost k setkání a povídání, sdílení se a vyučování bývá také na dovolené. Vím, že hodně brněnských bratří a sester se rádo účastní společných dovolených. Možností je víc: s bratrem Jožkou Holubcem, bratrem Vláďou Pípalem, s „našimi věřícími“ z Čech, na společnou dovolenou jezdí také naše Áčko, Céčko i Déčko. To si nejspíš vyžaduje bližší vysvětlení. Já jsem ho potřebovala také. Názvy vznikly následovně.

Sbory sdílely své aktivity i za minulého režimu. A tak se také vědělo, že se v Ostravě konají tzv. manželská setkání. Dvojice, které měly svatbu v nějakém ne zvlášť vzdáleném čase, se začaly scházet, protože měly přibližně stejné starosti a radosti. Mohly se tak sdílet a společně se modlit. No a kolem roku 1970 bylo i v Brně několik takových dvojic, které se nechaly těmi „Ostraváky“ inspirovat. Zřejmě to byla myšlenka dobrá, protože za nějaký rok vznikla skupina další. Aby bylo možno jednotlivé skupiny rozlišit, někdo vymyslel písmenkové označení A, B a C. Manželská setkání se vžila. Babičky a dědečkové si zvykli, že jednou za měsíc mají večerní službu při hlídání dětí. A také na dovolenou nejen s rodiči, ale společně s tetičkami a strýčky jezdily děti velmi rády. Oni byli totiž v lese a při hrách dost jiní, než jak je děti znaly ze společných shromáždění, kde vystupovali vážně. A slyšela jsem také, že ty společné rodičovské dovolené byly velkou konkurencí dětským pobytům na Nivách. Proto se neplánovaly do stejných termínů. No, a to Áčko se schází dosud, i když ne poslední skupinou jsou už jejich děti. Na řadě jsou totiž vnoučata.

Já osobně mohu zažívat neskonalou Boží milost i v tom, že mi Pán dal manžela, který je právě z brněnského sboru. Je sice o 21 let starší, ale o to víc si vážím jeho služby pro Pána. Činnost „Gedeonů“ patří také k aktivitám našeho sboru a manžel je do jara prezidentem brněnského campu. Už více než rok jezdí pravidelně do vězení v Kuřimi, kde mohou být vězni vyučováni Slovem. V této službě se vystřídalo postupně několik bratří, protože trvá už 26 let. Úžasné je, že i k této službě se Pán přiznává. Již čtyři vězni tak díky Pánu mohli být spaseni, vykoupeni a poznat tak, co je opravdové odpuštění a svoboda. Jedním z nich je Matěj Nový. Cestu k vysvobození v Pánu Ježíši našla i celá jeho rodina. Teď sami pomáhají, slouží a svědčí bezdomovcům a Romům. Dokonce mají v Brně své shromáždění.

Naši bratři jezdí pravidelně do Bučovic k Novým, kde se střídají ve vyučování jedné skupinky nových věřících, ale také do dalších asi deseti okolních sborů, podle dohodnutého plánku.

Brněnské shromáždění si bude brzo připomínat 100 let, jeho počátky jsou kladeny do let 1921 až 1925. To jsem si přečetla v knize *Cestou pravdy a lásky*, kterou vydaly Křesťanské sbory v A-Alefu v roce 1998. Ale máme ještě sešit vzpomínek sestry Černilové a Dorotíkové, kde je dost zápisků o tom, jak se tou „cestou“ vlastně šlo. Ovšem to snad až někdy jindy.

Máme však i starost. Scházíme se v poschoďovém domě, ke kterému patří i přízemní domek 1+2. Ten nám patří a snad je i dobře využíván. ALE – je to ve dvorním traktu a uliční část domu patří rodině, která se sborem není nijak spojena. Moc rádi bychom vlastnili celý objekt, čímž bychom se vyhnuli občasným nedorozuměním s majitelem druhé části celého objektu. Domníváme se, že bychom vše mohli dobře využít. Věc se řeší už několik let. Prosíme o Vaši modlitební podporu a pomoc. Prosíme o moudrost a vnímavost, abychom byli schopni rozpoznat Boží vedení.

Se svými postřehy se s vámi sdílela

IVA SVOBODOVÁ

Dôvody

Všetko si to vieme aj ako kresťania
zdôvodniť.
Prispôsobovanie sa svetu,
vynechávanie zhromaždení,
nulovú aktivitu v Božom diele,
vyhýbanie sa vyznaniam Spasiteľa,
duchovný spánok.
Vieme si zdôvodniť všetko,
čo sa páči nám,
i to, prečo nám pripadá
neprijateľná
Božia vôľa.
Zdôvodňujeme si
premrhané večery,
predĺžené odpočinky,
víkendy pre peniaze,
účasti na podujatiach,
kde by Pán Ježiš
určite chýbal.

Ani sa nenazdáme
a zastaneme v cieli.
Tam naše dôvody vzbĺknu
ako papierová fakľa.
Tam naše dôvody
nezdôvodníme.

Ešteže Pán napokon
zotrie všetky slzy
z našich tvárí.

JÁN KUČERA
PROJEKT 2000